

Masterproef voorgelegd tot het behalen van
de graad
Master in Conflict & Development
Universiteit Gent

**EEN STRIJD TUSSEN DALIT EN GOLIATH.
Wat kunnen sociale bewegingen
in beweging brengen?**

**Dalit activisme in Zuid-India, Karnataka,
Tumkur District**

An-Katrien Lecluyse
Opleiding Master na Master Conflict & Development
2006 ~ 2007
Promotor Professor Ruddy Doom

INHOUD

Inleiding	3
Dankwoord.....	7
DEEL 1: INLEIDENDE HISTORIEK	8
1. Kasteloosheid.....	8
1.1. Oorsprong.....	8
1.2. Wie zijn de Kastelozen.....	12
1.3. Kasteloosheid; ‘gisteren’, ‘vandaag’ en ‘morgen’.....	15
2. Het Effenen van het pad.....	23
2.1. Historisch en Politiek.....	24
2.2. Sociaal.....	31
2.3. Strategieën voor verandering.....	37
DEEL 2: LOKAAL: Tumkur District, Karnataka.....	38
3. Rural Education Development Society (REDS) en Booshakti Kendra.....	38
3.1. Ontstaan en Werking.....	38
3.2. De Projecten van de Brahmaanse Orde tegenover de Dalits.....	42
3.3. De Projecten van Dalitisering	46
DEEL 3: GLOBAAL: Internationale Agenda.....	54
4. Het Internationaliseren van de Dalit Problematiek.....	54
Besluit.....	61
Verklarende Woordenlijst.....	63
Bibliografie.....	64
Bijlage.....	68

INLEIDING

Met deze scriptie en dit exploratief onderzoek in Zuid-India wil ik de problematiek van de Onaanraakbaren; de Kastelozen; de Dalits¹ behandelen. Het is een zeer ruim onderwerp dat niet onbekend is, dat de voorbije honderd jaar uitgebreid beschreven en becommentarieerd werd vanuit allerlei perspectieven, in beklivende films en boeken, vurige speeches en artikels, en natuurlijk ook in de grondwet van India zelf.

Maar ondanks het feit dat deze materie zo uitvoerig gedocumenteerd en bekritiseerd is, blijft er in de realiteit een groot stilzwijgen bestaan. Hoewel de Indische constitutie deze geraffineerde vorm van discriminatie afschafte en strafbaar maakte sinds 1950, blijft de werkelijkheid er nog steeds vaak anders uitzien. De Dalits maken tegenwoordig 17 procent uit van de totale Indische populatie, dat maakt een massa van 170 miljoen of 240 miljoen als de tribale bevolking, Dalit Moslims en Christenen er wordt bijgeteld,² hun statuut valt te vergelijken met dat van de Dalits.³ Tot één of geen kaste behoren, betekent in het verleden echter niet hetzelfde als vandaag voor alle individuen van dit uitgestrekt land. En uiteraard is er een groot verschil tussen wat zich op het platte land en in de steden afspeelt. Maar de discriminaties en mensenschendingen tegenover deze massa zijn ook geen lokale of rurale fenomenen die zich beperken tot enkele streken in India, of enkele facetten van het dagelijks leven. Het statuut van een Dalit is al duizenden jaren ver beneden alle menselijke standaarden, de schendingen zijn niet van exemplarische maar van structurele aard. Van bij de geboorte krijgen Dalits de onderdanige attitude mee om te overleven binnen dit systeem. Toch blijft vooral in landelijk India het kastenstelsel de sociale orde bepalen. Om deze algemeen aanvaarde discriminatie te verdragen of om zich tegen dit gegeven te verzetten en in opstand te komen, leveren Dalits in traditioneel en modern India een dagelijkse strijd. Deze absurde en discriminerende gewoontes doen denken aan de Apartheid van in Zuid-Afrika. Toen protesteerde de internationale gemeenschap nog luid tegen deze verregaande vormen van racisme. Maar op veel plaatsen in India behoren dezelfde discriminaties en mensenrechtenschendingen nog steeds tot de orde van de dag.

---

¹ 'Dalit' is Marathi (de officiële taal van Maharashtra) voor 'gebroken'.

² SMITH, P. J., (2005) "*The Changing Horizons of Politics in a Network Society- the Dalit Case*", Political Science, Athabasca Science, Alberta, p. 23

³ HASLAM, D. (1999) "*Caste Out! The Liberation Struggle of the Dalits in India*", Inter-Church House, London, p. viii

Op een globaal en macroniveau speelt zich ondertussen een totaal ander toneel af. India is een economische grootmacht en profileert zich als een moderne samenleving. Deze reusachtige democratie blijft vasthouden aan haar traditie en religie en gebruikt tegelijkertijd het westen als spiegel. Maar ongelijkheden, discriminaties en wreedheden worden nog steeds op alle niveau's in stand gehouden, ondanks het feit dat de wetgeving die strafbaar maken. Het is dan ook begrijpelijk dat overal in India sociale bewegingen ontstaan van onderuit de maatschappij om werkelijke veranderingen teweeg te brengen en druk uit te oefenen op hun regering.

In dit werkstuk wil ik Dalit activisme onder de loep nemen bij een lokaal initiatief in Zuid-India; de vooruitgangen die er geboekt zijn beschrijven, hun technieken en strategieën om veranderingen teweeg te brengen observeren, hun leidersfiguren interviewen, ... De relevantie hiervan is tweevoudig.

Enerzijds ga ik ervan uit dat de strijd van de Dalits op bijna metaforische wijze kan vergeleken worden met de strijd van David tegen Goliath. Door geboorte, de organisatie van de maatschappij en de strakke tradities lijkt de maatschappelijke positie van de Onaanraakbaren onveranderlijk, waardoor ze als één van de laagste bevolkingsgroepen ter wereld kunnen aanzien worden. Maar indien India het moet opnemen tegen de Kastelozen die massaal in actie komen, zal er geen sprake meer zijn van een kleine David die een reus moet verslaan, maar zullen de rollen wellicht keren. Het zal veeleer het land zelf zijn dat met deze reusachtige massa zal moeten omgaan in plaats van omgekeerd. Het lijkt mij een uitdaging en leerrijk om hun strijd van dichterbij te bekijken, om te zien hoe deze bevolkingsgroep zich engageert en van onderuit verenigt vanuit een haast onmogelijke positie om veranderingen in beweging te brengen. Ondanks het feit dat contexten verschillen en elke strijd overal anders gestreden wordt, lijkt het engagement van de Dalits me als een voorbeeld voor andere sociale bewegingen en onderdrukte groepen die hun lot in eigen handen willen nemen voor meer rechtvaardigheid.

Anderzijds wil ik dit probleem aankaarten vanuit een globale context. Ook België moet lobbyen en druk uitoefenen op de internationale instellingen en de internationale gemeenschap opdat de Indische regering dit reusachtig probleem eindelijk onder ogen zou willen zien.

Voor dit onderzoek ben ik op zoek gegaan naar een grassroots beweging die door de Dalits zelf is opgericht en uit eigen beweging in stand wordt gehouden. Gedurende een maand verbleef ik bij de Rural Education for Development Society (REDS) in Tumkur, nabij Bangalore in de zuidelijke deelstaat Karnataka. Deze organisatie is opgericht door twee Dalit activisten, M.C. Raj en zijn vrouw Jyothiraj. Zij zetten zich reeds 23 jaar in voor de rechten van de Dalits in het Tumkur District. Samen met een groeiende gemotiveerde equipe proberen zij hier samen met de Dalits datgene te verwezenlijken en te bieden waar ze tot op heden vaak enkel kunnen van dromen; kansen, verdraagzaamheid, gelijkheid, vrijheid, weerbaarheid,... REDS lobbyt voor deelname van de Dalits in het gemeenschapsleven door naast de traditionele dorps*panchayats* (dorpsraden) waar geen Kastelozen mogen aan deelnemen, eveneens Dalit *panchayats* op te

richten om echte participatie te bevorderen en deze massa een stem te geven. Deze beweging stimuleert de Dalits om trots te zijn op hun afkomst, huidskleur, gebruiken en taal- zonder een gevoel van zelfvoldaanheid te verspreiden, of zonder louter een tegenbeweging te zijn.⁴ Deze nuance van trots, zelfrespect en strijd is volgens mij zeer belangrijk omdat sociale bewegingen en grassroots bloeien en gedijen door een zekere trots, niet enkel door verzet.

De Dalits vormen uiteraard geen eenvormige homogene massa die dezelfde richting uit wil; er is niet één Dalit perspectief maar verscheidene schakeringen in bewegingen en identiteiten verspreid over dit subcontinent en andere Aziatische landen. Ik wil daarbij wijzen op de beperkingen die deze studie enigszins meebepalen. Zowel in tijd als in ruimte ben ik gelimiteerd. Ik heb ervoor geopteerd om één organisatie te onderzoeken, namelijk REDS. Dit geeft uiteraard slechts een exemplarische kijk binnen één Dalit beweging. Toch is deze beweging in het Tumkur District geen kleine illusie, maar een gedeelde droom die duizenden Dalits in deze streek heeft wakker geschud. Zo waren er op 14 april 2007 naar het stadje Tumkur zelf 20.000 Dalits en sympathisanten⁵ gekomen op de verjaardag van B.R. Ambedkar (1891-1956), één van de grootste Dalit leiders, om er hun stem uit te brengen voor een Dalit *panchayat* op district niveau. Door al mijn tijd hier te spenderen, heb ik getracht een diepgaandere blik te werpen op deze realiteit. Daarnaast heb ik gedurende mijn ganse reis door India en mijn verblijf bij REDS verscheidene gesprekken gehad met Dalits in de stad en op het platte land, Boeddhistische Dalits en Christelijke Dalits, maar eveneens met rijkere Indiërs uit hogere kastes. Hierdoor kon ik mijn lens scherpstellen en ook mijn blik verbreden.

Ik heb het voorrecht gehad deze scriptie te kunnen schrijven op een inspirerende plek; meestal in het Ambedkar Resource Centre in Tumkur, een oase van informatie over Dalits, met op de achtergrond de weemoedige en levendige klanken van strijd- en vrijheidsliederen die hier aangeleerd worden aan Dalits, het inoefenen van drumritmes op de *thamate* of de *hare* (de typische drums van de Dalit) en tussen het gewemel en de drukte van de voorbereidingen van de feest- en verkiezingsdag van de Dalits, 14 april. Daarnaast heb ik het geluk gehad om via REDS en het Booshakti Kendra⁶ deel te kunnen nemen aan seminaries over de problematiek en verscheidene bezoeken aan Dalit dorpen.

Zonder mijn zin voor objectiviteit en neutraliteit op te geven, kan ik niet anders dan te vermelden dat REDS mijn uitvalsbasis en thuis was gedurende mijn verblijf. Ik heb getracht om eigenheid te bewaren in dit onderzoek en mij onafhankelijk op te stellen tegenover de verschillende visies

---

⁴ RAJ, M.C. (2001) “*Strategies, Practices, Context of Casteism- Paper presented at the World Social Forum*”, REDS (Rural Education for Development Society), p. 30

⁵ uit een email (20/04/’07) van M.C. Raj en Jyothiraj

⁶ Dit centrum gelegen bij het dorp Nelahal enkele tientallen kilometers buiten Tumkur, vormt het filosofische en ideologische luik van de beweging. Booshakti Kendra betekent letterlijk ‘Centrum voor Moeder Aarde’.

waarmee ik geconfronteerd werd. Ik voeg hier echter aan toe dat ik er van uit ga dat volledige objectiviteit of neutraliteit een ideaal is, maar geen haalbare mogelijkheid. De gegevens die ik verzamelde zijn niet het resultaat van duidelijke steekproeven. Dit laat me dan ook niet toe sluitende conclusies te trekken. De realiteit die ik hier beschrijf, is weergegeven zoals ik ze waargenomen en ondervonden heb. Mijn vaststellingen heb ik getracht nuchter weer te geven, hoewel ik het gezien de wreedheid en onmenselijkheid van deze Indische werkelijkheid niet altijd kon laten mijn eigen oordeel te laten doorschemeren.

Deze scriptie wil ik in drie delen uiteenzetten. Het eerste inleidende deel geeft een situering van de problematiek; enerzijds het ontstaan van het kastensysteem en wat het betekent om Dalit te zijn. Anderzijds komen een aantal bestaande beschermende maatregelen en figuren aan bod die lichtbakens moeten zijn op het pad naar bevrijding. Een tweede deel zoomt in op het specifieke voorbeeld in Karnataka; REDS en het Booshakti Kendra. De bevrijdingsstrategieën die deze Dalit beweging gebruikt, de filosofie die er achter schuilt, de acties die zij ondernemen, het alternatief dat zij willen bieden, beschrijf ik in dit deel. Het laatste deel zoomt terug uit naar een globale focus; door gebrek aan effectieve verbeteringen brachten Dalits en sympathisanten de kwestie in het internationale toneel. In een concluderend slot tracht ik mijn vaststellingen samen te brengen.

Dankwoord

Voor het schrijven van deze thesis wil ik iedereen bedanken die mij in België en India de ideale dosering steun en verstrooiing heeft gegeven. Ik wil uitdrukkelijk een aantal mensen vermelden die mij onderweg geholpen hebben op allerlei manieren en zonder wie ik geen thesis zou kunnen gemaakt hebben.

Mijn promotor professor Ruddy Doom wil ik bedanken om mij het vertrouwen en de intellectuele vrijheid te geven mijn onderwerp te benaderen, af te bakenen en vorm te geven tot wat het is geworden. To all the Dalits who helped me in this process, thank you for giving me motivation and inspiration, in particular M.C. Raj and Jyothi. Thank you so much for your warm kind-heartedness and powerful humanity. Keep on doing what you all are doing!

Mijn ouders wil ik welgemeend bedanken om mij dit jaar de nodige ondersteuning te bieden, raad te geven en er gewoon altijd te zijn voor mij. Leo zal niet eens beseffen hoeveel kracht en moed hij mij in stilte en in de verte gegeven heeft.

Bedankt!

DEEL 1:

INLEIDENDE HISTORIEK

Het indelen van een maatschappij in verschillende klassen volgens bepaalde hiërarchieën is van overal en alle tijden, zo ook zijn de laagste bevolkingsgroepen en zij die vertrapeld werden en worden. B.R. Ambedkar, een vooraanstaande Dalitleider en één van de grootste figuren voor India uit de voorbije eeuw, stelde het ruim vijftig jaar geleden als volgt voor;

*“The Romans had their slaves, the Spartans their helots, the British their villains, the Americans their Negroes and the Germans their Jews. So the Hindus have their Untouchables. But none of these can be said to have been called upon the face a fate which is worse than the fate which pursues the Untouchables. Slavery, serfdom, villeinage have all vanished. But Untouchability still exists [...]”*⁷

Deze uitspraak overleeft de tijd, zelfs nadat onaanraakbaarheid door dezelfde Ambedkar in 1950 in de Indische grondwet onwettig en strafbaar werd gemaakt. Het kastenstelsel als cultureel, religieus en traditioneel gegeven is sterker dan de wil van de massa en de juridische regel. Maar waar heeft dit systeem zijn oorsprong, welke mechanismen houden het in stand, wat houdt het principe van onaanraakbaarheid vandaag in en welke wreedheden moeten de Kastelozen vandaag nog ondergaan, welke impulsen en figuren brachten de Dalits in beweging? Deze vragen wil ik in dit eerste hoofdstuk aan bod laten komen.

1. Kasteloosheid

1.1. Oorsprong

Aangezien er geen geschreven bronnen zijn over het tijdperk waarin het allemaal begon, bestaan er vele uiteenlopende theorieën over het ontstaan van het kastensysteem en de Kastelozen en waarom zij onderdrukt moesten worden. Wat vaststaat, is dat de Indo-Ariërs rond 1500 voor onze

---

⁷ AMBEDKAR, B.R. (1943) “Mr. Gandhi and the emancipation of the Untouchables”, Kaushalya Prakashan, Aurangabad, p. 13

tijdsrekening het Indisch subcontinent vanuit het noordoosten zijn binnen gevallen. De Dalits waren toen de oorspronkelijke bewoners van India en leefden verspreid in verschillende stammen. De Ariërs veroverden het gebied van noord naar zuid en overheersten de indigene bevolking. Over wat daarna gebeurd is, wijken vele theorieën af van de meest verspreide en wetenschappelijk meest aanvaarde interpretatie. Volgens deze verklaring importeerden de invallers de Vedische cultuur en hun sociale orde die uit drie klassen bestond.⁸ Maar aanvankelijk was er geen strikte onderverdeling in kasten, noch normen met wie men moest huwen, noch taboes met wie men kon eten, noch beroepen die erfelijk waren. Na verloop van tijd ontstond uit de Vedische cultuur en uit de Veda's het Hindoeïsme. De autochtone bevolking werd hierin geïntegreerd en kon de nieuwe religie overnemen.⁹ Toch beschouwden de Ariërs hen nog steeds als inferieur; dit blijkt uit vele verhalen in de Hindoeïstische literatuur, zoals ondermeer in het Mahabharata en het Ramayana, en uit de benaming die ze deze bevolkingsgroep toen gaven; de *Dasa's*, slaven. Ondanks het feit dat de Ariërs aanvankelijk geen strakke maatschappelijke opbouw hadden, vergeleed deze flexibele structuur geleidelijk aan naar het kastensysteem. Om de puurheid van hun ras te bewaren verboden ze gemengde huwelijken, of deelname van de *Dasa's* aan de Vedische rituelen.¹⁰ De Brahmanen -als hoogste priesterkaste en beheerders van de cultuur en religie – creëerden de taboes rond reinheid en onreinheid. Als gevolg hiervan kregen de *Dasa's* hun statuut van Onaanraakbaren.¹¹ Dit discours van reinheid of onreinheid hing nauw samen met het eten van rundvlees. In een tijd dat de Boeddha geweldloosheid verkondigde en een alternatief wou bieden tegenover het Brahmanisme, verkozen de Brahmanen het vegetarisme als eetcultuur om zich te verheffen boven het Boeddhisme. Maar voorheen aten zij eveneens rundvlees.¹²

---

⁸ Men gebruikt 'klassen' en niet 'kasten' wanneer het om een bevolkingsgroep gaat die flexibel kan evolueren; een kaste daarentegen is een rigide gegeven.

CHENTHARASSERY, T.H.P. (2000) "*Ambedkar on Indian History*", Rawat Publications, New Delhi, p. 35

Een voorbeeld van een andere interpretatie; J.D. Bernal wees op de ontwikkeling van technologieën die samengingen met de verschillende stadia in het ontstaan van het kastensysteem. In zijn theorie waren er aanvankelijk (verzamelaars) geen kasten, daarna (schoffelcultuur) twee kasten, daarna (komst van de ploeg) drie en tenslotte (irrigatie, brons en wiel) vier verschillende kasten.

JHUNJHUNWALA, B. (2001) "*Varna Vyavastha, Governance through Caste System*" Rawat Publications, New Delhi, p. 53

⁹ Hierbij moet opgemerkt worden dat het proces van culturele uitwisseling in de twee richtingen gebeurde; ook de Brahmanen namen gebruiken over van de oorspronkelijke bevolking en gaven er een eigen betekenis aan. Zo was de *tilak*, het typische kenteken op het voorhoofd, een gebruik van de indigene krijger. Toen deze mannen ten strijde trokken, drukten hun vrouwen, moeders en zussen een druppel bloed op het voorhoofd van hun krijgsmannen om hen overwinningskracht mee te geven. Ze mochten pas terugkeren als ze de vijand overwonnen hadden; nog liever moesten ze sterven dan hun rug te keren naar de vijand.

RAJ, M.C. (2001) "*Dalitology, The Book of The Dalit People*", Ambedkar Resource Centre, REDS (Rural Education for Development Society), Tumkur, p. 200

¹⁰ NAIR, R. (1999) "*Discrimination, The Indian Dimension, in Protection of Human Rights- A Critique*" Indian Social Institute, New Delhi, p. 43

¹¹ HARDY, D. (2004) "*People's strategies for change. An appraisal of the Dalit-struggle for dignity and rights*", Ambedkar Resource Centre, REDS (Rural Education for Development Society), Tumkur, p. 5

¹² Dvidjendra Narayan Jha, professor geschiedenis in New Delhi publiceerde in 2001 een ophefmakend en onthullende boek over de zogezegde vegetarische traditie van het Hindoeïsme, Boeddhisme en het Jāinisme; "*Holy*

De religieuze verklaring voor de verdeling in vier *varna*'s¹³ kan men vinden in de Purusha Shukta (het Offeren van de 'Oermens') in de Rg Veda. Vers 11 en 12 verwijzen naar wat het kastensysteem is geworden;

(11) "When they divided (primal) Man,
into how many parts did they divide him?
What was his mouth? What his arms?
What are his thighs called? What his feet"

(12) "The Brahman was his mouth,
the arms were made the Prince,
his thighs the common people,
and from his feet the serf was born"¹⁴

Het wetboek de Manusmṛti is naast de hedendaagse grondwet een belangrijke oriënterende tekst voor het kastensysteem (*varna vyavastha*) en legt eveneens de basis voor de traditionele Indische wetgeving. De wetten die Manu hier dicteerde zijn ongeveer 1800 jaar oud en hebben nog steeds veel betekenis voor de Hindoes vandaag.¹⁵ Jhunjhunwala geeft enkele verzen weer uit de Manusmṛti over de plichten binnen de vier *varna*'s. Ik citeer hier de plicht van de *Shudra*, de laagste kaste, die nog boven de Kastelozen staat.

"Now when a Shudra cannot slave for the *dvija*¹⁶, and has reached (the point where) his son and wife are dying, he may live by the work of a manual labourer;

(That is), that work of a manual labourer and those various arts
by performing which the *dvija* are served"

[Manu x. 99-100]¹⁷

Cow- beef in Indian Dietary Conditions". Vanuit verschillende religieuze hoeken kwamen hevige reacties en bedreigingen na de publicatie. De historicus bewijst in zijn studie dat ondanks de Brahmaanse restricties op het doden van koeien, zij tot in de 19de eeuw nog rundvlees durfden eten.

"A Brahmin's Cow Tales", Sheela Reddy, *Outlook*, 10/09/'01, p. 62-63

¹³ 'varna' [Sanskrit], m. 1. colour; quality 2. class, type (...) 3. any of the four classes into which Indo-Aryan society was early divided, viz. Brahman, Kshatriya, Vaishya and Shudra; (in comp.) caste (...)

MC GREGOR, R.S. (1999) "*The Oxford Hindi- English Dictionary*", Oxford University Press, p. 909

¹⁴ GOODALL, D. (1996) "*Hindu Scriptures*", Phoenix, London, p. 14

¹⁵ FULLER, C.J. (2004) "*Caste Today*", SOAS Studies on South Asia- Understandings and Perspectives, Oxford India Backpapers, p. 161

¹⁶ De *dvija* zijn de drie hoogste kasten; de Brahmanen, de Kshatriya's en de Vaishya's. Deze groep houdt zich bezig met 'investeren' (geld, macht en meditatie) voor toekomstig rendement. De *Shudra*'s daarentegen zijn in dit onderscheid gericht op consumptie.

JHUNJHUNWALA, B. (2001) p. 21

¹⁷ *Ibid.*, p. 141

Het argument dat nu nog het vaakst weerklinkt om het kastensysteem te legitimeren, is dat het *varna vyavastha* een verdeling van arbeid is. In theorie zijn de Brahmanen de priesters en de geleerden, de *Kshatriya's* de soldaten en de politici, de *Vaishya's* de handelaars en de *Shudra's* de arbeiders en landbouwers. Deze taken kunnen aanzien worden als sociale plichten. Jhunjhunwala verklaart dat ieder geboren wordt in zijn *varna* met specifieke *vasana's* die overgeërfd zijn van de vorige generaties. Deze *vasana's* zijn de zagezegde verlangens en vaardigheden die meegroeien met de opvoeding om de specifieke beroepen uit te oefenen die bij een bepaalde kaste horen.¹⁸ Naast de verdeling in vier kasten is er bovendien nog een interne sociale hiërarchie; de subkasten of *jati's*, deze gaan samen met specifieke beroepen. Onder de Kastelozen zijn er tegenwoordig meer dan 400 verschillende *jati's*, waardoor er ook sprake is van interne hiërarchie en ook de Kastelozen elkaar onderling domineren.¹⁹ Daarbij was het kastensysteem een ideaal mechanisme binnen de Arische maatschappij om de Brahmanen de sociale orde te laten bepalen en te regeren over de andere kasten. Op die manier bevestigt en herhaalt dit systeem zichzelf gedurende 3 millennia tot op de dag van vandaag. Het steunt op het Hindoeïsme en moet ten behoeve van die religie vereeuwigd en versterkt worden.²⁰

Maar hoe ging deze klassenmaatschappij over tot een kastenmaatschappij? Volgens Ambedkar gebeurde dit door imitatie, excommunicatie en endogame huwelijken.²¹ Zoals gezegd waren er aanvankelijk klassen en was er de mogelijkheid om op te klimmen op de sociale ladder. De huwelijken waren exogaam, zowel bij de Ariërs als bij de oorspronkelijke bevolking. Endogame huwelijken waren zelfs uit den boze. Maar geleidelijk aan legde de klasse van de Brahmanen het taboe op van vermenging met de indigene bevolking. De andere klassen onderworpen zich aan deze wetten en zo gingen de verschillende groepen zich steeds meer gaan scheiden. De meest voor de hand liggende manier om het ras rein en puur te houden, was door huwelijken binnen de verschillende klassen te houden en een set normeringen op te leggen. Op die manier evolueerden de aanvankelijk flexibele klassen tot rigide kasten.²² Elke kaste werd als het ware een collectief individu met een eigen kenmerkende manier van leven en cultuur. Ambedkar spreekt van een 'gesloten deuren beleid'. De onderverdeling van een maatschappij is redelijk normaal, maar het onnatuurlijke eraan is dat het systeem het 'open deuren karakter' verloren heeft. Hij stelt de vraag of men verplicht werd de 'deuren te sluiten' en endogaam te worden, of men de 'deuren sloot' uit eigen beweging? Het antwoord is duidelijk; sommigen sloten de deur en anderen botsten ertegen. Ambedkar noemt dit de psychologische en de mechanische interpretatie. Beiden zijn complementair en nodig om het kastensysteem te verklaren. Juist omdat sommigen ondervonden

---

¹⁸ Ibid., p. 30

¹⁹ SHAH, G. (2001) "*Dalit Identity and Politics. Cultural Subordination and the Dalit Challenge*", Vol. 2, Sage Publications, New Delhi, p. 26

²⁰ RAJ, M.C. (2001), p. 136

²¹ AMBEDKAR, B.R. (1917) "*Castes in India- Their Mechanism, Genesis and Development*", Kaushalya Prakashan, Aurangabad, p. 28

²² Ibid., p. 13-14

dat deuren voor hen gesloten werden, moesten zij dit ook doen. Ambedkar noemt dit een mechanisch proces omdat het onvermijdelijk was. Daarom vervolgt hij; “*Caste in the singular number is an unreality. Castes exist only in the plural number. There is no such thing as a caste: there is always castes.*” Doordat de Brahmanen zichzelf uitsloten en een aparte kaste gingen vormen ontstonden de andere kastes.²³ De theorie over culturele consensus van Ghanshyam Shah hangt hier nauw mee samen; de top en de basis van het systeem zijn geen onafhankelijke geïsoleerde groepen. In theorie delen zij volgens Shah een zelfde wereldvisie, een culturele consensus van top tot basis. De Onaanraakbaren hebben tot op zeker niveau dezelfde principes over reinheid en pollutie; zij houden namelijk mee de structuren van het systeem in stand.²⁴ Daarnaast was imitatie een belangrijk middel om endogamie verder te zetten. Aangezien de Brahmanen hiermee begonnen zijn, wensten andere groepen dit na te bootsen waardoor zij meer en meer gescheiden groepen werden. Het principe van imitatie is een zeer menselijke eigenschap die voor het vormen en bevestigen van cultuur en religie onvermijdelijk is.²⁵ Gabriel Tarde stelde in zijn studie over imitatie dat het nabootsen steeds gebeurt van beneden naar boven- volgens deze redenering imiteerden de lagere kastes de hogere en niet omgekeerd.²⁶

1.2. Wie zijn de Kastelozen?

De Kastelozen of Dalits zijn geen massa zonder gezicht of zonder potentieel omdat ze ‘loos’ zijn. Maar het is wel een massa. Tegenwoordig maken ze in India 17 procent uit van de populatie, dat maakt ruim 170 miljoen Indiërs die leven in en buiten de marge van de maatschappij. De massa wordt nog groter als de tribale bevolking en de Dalit Moslims en Christenen er worden bijgeteld; 240 miljoen.²⁷ Het is hun taak te dienen en dat doen ze, meer dan erkend wordt. Zij zijn het die India bouwen en onderhouden. Jyothiraj, de Dalit leidster uit Tumkur, stelde het op een seminarie in REDS als volgt; “*This caste system only existed through and thanks to us. We served this system and made it to what it is now.*”²⁸ Om maar een beeld te geven van hoe deze groep het land heeft gediend, citeer ik enkele gegevens over Dalit vrouwen uit een rapport van de National Campaign on Dalit Human Rights (2000);

* 89.5% of all adult Dalit Women participate in some productive labour outside their homes.

---

²³ Ibid., p. 26-27

²⁴ SHAH, G. (2001) p. 213

²⁵ AMBEDKAR, B.R. (1917), p. 24

²⁶ TARDE, G. (1962) “*The Laws of Imitation*”, vertaald door E.C. Parsons, MA Peter Smith, Gloucester, p. 38

²⁷ SMITH, P. J., (2005) “*The Changing Horizons of Politics in a Network Society- the Dalit Case*”, Political Science, Athabasca Science, Alberta, p. 23

²⁸ seminarie gegeven door MC. Raj en Jyothiraj, REDS, Tumkur, 13/03/’07

* More than 94 % of all Dalit women workers are employed in the unorganised sector. Of this, 81.59% work in the agricultural sector; of this group 50% are as wage labourers.

* Dalit women contribute 30-50% of the work force in the household labour sector.

* In urban areas, Dalit women also fill the unorganised, self-employed sector as hawkers, scrap collectors, petty traders and house servants. They also earn their livelihood in wage work: domestic workers, construction workers, earth work, beedi manufacture, candle making, garment and embroidery works. All these sectors of employment are characterised by low wages, irregular work and wage, absence of social security, sexual harassment and dependency on the whims of middlemen and employers.²⁹

* More than 1.3 million Dalits – mostly women – are employed as manual scavengers to clear human waste from dry pit latrines. In several cities, Dalits are lowered into manholes without protection to clear sewage blockages, resulting in more than 100 deaths each year from inhalation of toxic gases or from drowning in excrement.³⁰

Narayanamma uit Anantapur (Andhra Pradesh) maakt dagelijks 400 droge toiletten schoon met de blote hand. Ze wordt door de overheid amper een euro per dag betaald.

De uitwerpselen draagt ze in een rieten mand op haar hoofd.
De rieten mand vertoont scheuren.
Wormen en uitwerpselen komen uit de scheur tevoorschijn³¹

²⁹ NATIONAL CAMPAIGN ON DALIT HUMAN RIGHTS (2000) “*Dalit Human Rights Violations. Atrocities against Dalits in India*” Volume I, Case Papers: Summary Jury’s Interim Observations and Recommendations, Jayshree P.M., Ahmedabad, p. 202

³⁰ Human Rights News; “*India: ‘Hidden Apartheid’ of Discrimination Against Dalits. Government Fails to End Caste-Based Segregation and Attacks*”
onlineversie website Human Rights Watch, www.hrw.org/english/docs/2007/02/13/india15303.htm

³¹ NATIONAL CAMPAIGN ON DALIT HUMAN RIGHTS (2000) (geen paginanummering weergegeven; fotobijlage)

Dit werk (*'manuel scavenging'*) is te vuil en te 'vervuilend' of onrein voor Hindoes dat het in India enkel door de laagste bevolkingsgroep kan worden gedaan; de Dalits. Enkel een bepaalde subkaste komt voor dit werk in aanmerking; in Gujarat worden ze de *Bhangis* genoemd, in Tamil Nadu de *Sikkalairs*, in Andhra Pradesh de *Pakhis*. Zelfs Dalits uit andere *jati's* willen deze schoonmakers niet aanraken.

De Dalits kregen doorheen de tijd verschillende labels toegewezen om hen als groep te klasseren. Vanaf 1870 tot halverwege de 20ste eeuw gebruikte men de term 'Depressed Classes', maar onder deze groep vielen naast de Onaanraakbaren ook de 'Aboriginal and Hill Tribes' en de 'Criminal Tribes'.³² Vanaf de jaren '30 kregen ze de naam die het langst is blijven klinken; 'Untouchables'. Mahatma Gandhi gebruikte de term 'Harijan', wat eigenlijk Kinderen van God betekent. Gandhi verduidelijkte echter nooit de ware betekenis en oorsprong van deze term. Narsi Mehta, een 15de eeuwse dichter die net zoals Gandhi uit Gujarat afkomstig was, gebruikte het woord *harijan* om de kinderen uit het devadasi systeem³³ te benoemen. De letterlijke betekenis verandert niet; *hari* betekent god en *jan* mensen of nageslacht. Maar Mehta gebruikte deze sarcastische term omdat de kinderen van devadasis nooit de naam van hun vader konden weten en verwees daarom ironisch naar het goddelijke vaderschap.³⁴

De term 'Dalit', wat letterlijk gebrokene betekent, is relatief jong in het publieke discours. In de jaren '60 verkozen Marathi- schrijvers deze benaming boven Gandhi's betuttelende 'Harijan'. Deze schrijvers waren neo-Boeddhisten die het ideologisch spoor van Ambedkar volgden. Toch was het niet Ambedkar die deze term introduceerde in het publieke discours maar de schrijvers die in hun essays, gedichten, drama's, autobiografieën en kortverhalen de Dalits een gezicht gaven.

De huidige administratieve termen zijn 'Scheduled Castes' (SCs), 'Scheduled Tribes' (STs), maar in de politieke discours gebruikt met vooral de benaming SCs. Zij zijn de kaste die door de president van India geïdentificeerd wordt onder artikel 341 en die onder een 'Schedule' vallen. De term SCs werd eerst door de Britten gebruikt in de Government of India Act in 1935.³⁵ De 'Other Backward Castes' (OBCs) zijn de *Shudra's* die economisch gezien onderdrukt zijn. Zij staan boven de SCs en de STs.

Naast deze algemene benamingen kregen de Dalits een identiteit mee, ontworpen door het Brahmaanse discours. Doorheen de eeuwen en millennia hebben de Dalits deze opgelegde

---

³² SHAH, G. (2001) p. 42

³³ Het Hindoeïsme is erin geslaagd prostitutie te legitimeren door het naar de tempels te verhuizen. Devadasis zijn tempelprostituees, jonge meisjes (vooral Dalits) die in de tempels beschikbaar moeten zijn voor de heren van hogere kastes. Hoewel deze praktijken illegaal zijn, is dit systeem tegenwoordig nog steeds in gebruik in verschillende staten, ondermeer in het noorden van Karnataka.

³⁴ RAJ, M.C. (2001) p. 158-159

³⁵ SHAH, G. (2001), p. 20-22

collectieve identiteit aanvaard en als een evidentie beschouwd. Het heeft hen echter een groot minderwaardigheidscomplex opgeleverd dat tot vandaag voelbaar is. Als overgang naar het volgende hoofdstuk citeer ik hieronder enkele Dalit eigenschappen vanuit het perspectief van de hogere kastes, neergeschreven door M.C. Raj in 1998;

*“Dalits are lazy. They are criminals. They have no morals. They are dirty. They are impure. (...) The snail that crawls on the earth must never try to fly like an eagle in the sky. Dalits have no experience. (...) Do not trust them. Don not have anything to do with them. Do not touch them, they are a bad caste. Dalits have no brains, they are stupid. (...) Talk while beating the Madhiga, but beat the Holeyá in silence. (...)”*³⁶

1.3. Kasteloosheid; ‘gisteren’, ‘vandaag’ en ‘morgen’

‘Gisteren’

De problemen van kasteloosheid zijn niet van een ver verleden. Zoveel is duidelijk. Er zijn weliswaar veranderingen en vooruitgangen geboekt, maar de situatie blijft voor velen nog steeds onmenselijk. Ambedkar beschreef in de eerste helft van de vorige eeuw in zijn *“Writings and Speeches”* de systematische discriminaties die het dagelijks leven doordrongen in zijn tijd, voor hij de huidige grondwet geschreven had.

- 1. The untouchables must live in separate quarters away from the habitations of Hindus. It is an offence for the Untouchables to break or evade the rule of segregation.*
- 2. The quarters of the Untouchables must be located towards the south, since the south is the most inauspicious of the four directions. A breach of this rule shall be deemed to be an offence.*
- 3. The Untouchables must observe the rule of distance pollution or shadow of pollution as the case may be. It is an offence to break the rule.*

---

³⁶ Madhiga en Holeyá zijn twee Dalit gemeenschappen. Beiden worden aanzien als zijnde de laagste, maar op sommige plaatsen is de Madhiga lager en op ander plaatsen de Holeyá.

RAJ, M.C. (1998) *“From Periphery to Centre, Analysis of the Paradigm of Globalization- Casteism- Dalitism”* Ambedkar Resource Centre, REDS (Rural Education for Development Society), Tumkur, p. 59-60

4. *It is an offence for a member of the Untouchable community to acquire wealth, such as land or cattle.*
5. *It is an offence for a member of the Untouchable community to build a house with tiled roof.*
6. *It is an offence for a member of the Untouchable community to put on a clean dress, wear shoes and put on a watch or gold ornaments.*
7. *It is an offence for a member of the Untouchable community to give high – sounding names to their children. Their names must be such as to indicate contempt.*
8. *It is an offence for a member of the Untouchable community to sit on a chair in the presence of a Hindu.*
9. *It is an offence for a member of the Untouchable community to ride on a horse or a palanquin through the village.*
10. *It is an offence for a member of the Untouchable community to take a procession of Untouchable through the village,*
11. *It is an offence for a member of the Untouchable community not to salute a Hindu.*
12. *It is an offence for a member of the Untouchable community to speak a cultured language.*
13. *It is an offence for a member of the Untouchable community, if he happens to come into the village on a sacred day which the Hindus treat as the day of fast and at or about the time of the breaking of fast, to go about speaking, on the ground that their breath is held to foul the air and the food of the Hindus.*
14. *It is an offence for a member of an Untouchable to wear the outward marks of the Touchable and pass himself as a Touchable.*
15. *An Untouchable must conform to the status of an inferior and he must wear the marks of his inferiority for the public to know and identify him such as a) having a contemptible name b) not wearing clean clothes c) not having tiled roof and d) not wearing silver and gold ornaments.*³⁷

Deze opsomming gebruik ik om een beeld te schetsen van wat er zich in het begin van de vorige eeuw nog overal in India afspeelde. De soms absurde vernederingen die de ‘leden van de Onaanraakbare gemeenschap’ moesten ondergaan, maken deel uit van de onderdrukking die daarvoor reeds drie millennia aan de gang was. Een aantal van deze verplichtingen van de Kasteloze tegenover de hogere kastes zijn vandaag in meerdere of mindere mate gebruikelijk in rurale gebieden.

---

³⁷ AMBEDKAR, B.R. (1989) “*Writings and Speeches*”, *Essays on Untouchables and Untouchability*, Vol. 5, Education Department Government of Maharashtra, Bombay, p. 21-22

‘Vandaag’

De kwestie van de Onaanraakbaarheid en het statuut van de Dalits wordt tegenwoordig over het algemeen zwaar onderschat en gerelativeerd. De meeste Brahmanen en andere hogere kastes waar ik mee gesproken heb, ontkenden zelfs het feit dat er nog een probleem zou zijn. Volgens de meeste onder hen is het een probleem van het verleden en zijn er voldoende maatregelen getroffen die de situatie van de Dalits aanpakken en verbeteren. Anderzijds zijn het wel dezelfde mensen die zich niet willen mengen onder de ‘*beefeaters*’, de Dalits.³⁸ Dit consequent ontkennen en het beschouwen van de kastenwreedheden als een probleem van het verleden, behoort tot het zelfverdedigende discours van de hogere kastes.

M.C. Raj ziet tegenwoordig drie voornaamste oorzaken voor het geweld tegen Dalits; a) wanneer de Dalits hun culturele rechten opeisen en de hegemonie van de dominante kastes niet aanvaarden, b) wanneer de Dalits hun economische rechten laten gelden en hun natuurlijke bronnen of eigendommen claimen (meestal grond) en c) wanneer de Dalits opkomen voor hun politieke rechten en hun toevlucht nemen tot wat voorzien is in de grondwet of onafhankelijk participeren in het wettelijk systeem van het land.³⁹

In de Dalit dorpen rond Tumkur getuigde de ene familie na de ander over de vernederingen en onderdrukkingen. Zoals in de meeste dorpen in India wonen de Dalits in Brahmasandra en Melehalli, twee dorpen in het Tumkur district, in aparte segregaties. Ze leven volledig gescheiden van de andere kastes; ze moeten water halen op andere plaatsen, de toegang in de centrale tempel wordt hen verboden,⁴⁰ wanneer zij in de dichtstbijzijnde stad iets willen eten of drinken krijgen ze ‘wegwerp’ servies, in veel hotels en restaurants mogen ze zelfs niet binnen. Daarenboven werden de Dalits in zowel Brahmasandra als in Melehalli door de hogere kastes uit hun huizen gejaagd. De grond is begeerd door de Brahmanen omdat de waarde gestegen is sinds er in de buurt een snelweg werd aangelegd. Dalits in beide dorpen getuigden dat ze door Brahmanen bedreigd worden om hun grond te verlaten.⁴¹

---

³⁸ Op de trein naar Tumkur deelde ik een compartiment samen met een vriendelijk koppel van een hogere kaste van rond de vijftig jaar. Beiden woonden en werkten in Bangalore. Ze vroegen me naar de reden van mijn bezoek aan Tumkur. Toen ik hen vertelde dat ik onderzoek deed naar Dalits, veranderde de opgewekte stemming direct. Enkel de echtgenote wou voorzichtig nog vragen of ik ook vlees at, waarna ze duidelijk maakte dat ze zich liever niet wilden mengen onder ‘*beefeaters*’. (13/03/’07)

³⁹ RAJ, M.C. (2001), p. 716-717

⁴⁰ De toegang tot de tempels is voor Hindoeïstische Dalits een alledaags maar groot probleem. Ook Dalits in Nepal voeren strijd om dit verbod nietig te maken. Gyam, een Dalit uit Antwerpen, sloeg op de vlucht nadat hij bedreigd werd door leden van de hogere kaste en de politie. Hij had een actie ondernomen om de Dalits toe te laten tot de tempels. De discriminaties in Antwerpen vindt hij niet te vergelijken met de kastendiscriminatie in Nepal; “*hier hangt het veel meer af van hoe je met mensen omgaat, in Nepal staat of valt alles met je naam*”.

“*Shangri-la ligt in België*” Meynen, Nick, *MO** n° 38, november 2006

onlineversie website *MO**, http://www.mo.be/index.php?id=61&tx_uwnews_pi2%5Bart_id%5D=590

⁴¹ bezoek aan Brahmasandra (13/03/’07) en Melehalli (15/03/’07)

Twisten over gronden komen zeer regelmatig voor. In september 2006 weigerde een Dalit familie in het dorp Kherlanji (Maharashtra) hun grond af te staan aan de boeren van hogere kaste. De volledige familie werd uitgemoord door een bende van de hogere kaste nadat ze eerst de moeder en dochter naakt slaag gegeven hadden en hen daarna lieten paraderen door het dorp en de twee broers eveneens brutaal in elkaar geslagen hadden. Pas na talrijke protestacties heeft de politie uiteindelijk een aantal beschuldigen gearresteerd.⁴²

In Melehalli vertelde een man uit de Dalit gemeenschap over een stuk grond dat achter het dorp ligt. Dertig jaar geleden was dit land aan een Dalit familie gegeven door iemand uit een hogere kaste. Gedurende al die tijd hebben de Dalits dit stuk land bewerkt zonder dat er narigheid van kwam. Tot de gulle man van de hogere kaste onlangs stierf. *“It all started with this tree.”* De Dalit wiens huisje aan het stuk land paalde, wees naar een omgehakte boom die reeds twee dagen onaangeroerd is blijven liggen achter zijn huis. Om wat hout te verkopen, had hij samen met enkele andere mannen wat bomen omgehakt die op de betwiste grond groeiden. Dezelfde dag nog was er een groot conflict ontstaan met de hogere kastes die verderop in hun gemeenschap woonden. Ze maakten de Dalits duidelijk dat de grond hen nu terug toebehoorde en dat ze geen recht meer hadden op het land en alles wat er op stond. Daarenboven vonden ze dat ze ook aanspraak maakten op elke vrije vierkante meter van het Dalit dorp; enkel de grond waar hun huizen op gebouwd waren konden de Dalits behouden, alles er omheen eisten ze op.⁴³

Het verdringen van Dalits uit hun woningen en van hun gronden komt wel vaker voor. In dorpen waar de Dalitgemeenschap in de minderheid is, leiden botsingen tussen de hogere kastes en de Dalits vaak tot grootschalige verdrijvingen van Dalits uit hun huizen en van hun landen. In sommige gevallen komt de politie helpen in de ‘verplaatsingen’. De Dalits zijn dan genoodzaakt elders onderdak te vinden. Soms wordt hen een nieuw onderkomen beloofd, maar de lokale administraties doen vaak weinig om de Dalits hierin tegemoet te komen, laat staan de verantwoordelijken van de aanvallen te vervolgen.⁴⁴ De dorpelingen van de Dalit gemeenschap in Brahmasandra waren eveneens voorheen verdreven uit hun oorspronkelijke huizen.⁴⁵

Deze discriminaties, irrationele en illegale eisen van de hogere kastes zijn geen fenomen die enkel voorkomen in de gebieden die ik bezocht. Ik kan enkel getuigen van enkele dorpen in het Tumkur District. Maar algemene discriminaties komen dagelijks en overal in meerder en mindere

---

⁴² Human Rights News; *“India: ‘Hidden Apartheid’ of Discrimination Against Dalits. Government Fails to End Caste-Based Segregation and Attacks”*

onlineversie website Human Rights Watch, www.hrw.org/english/docs/2007/02/13/india15303.htm

⁴³ gesprek met Raju, vader van vier kinderen, Melehalli, 15/03/’07

⁴⁴ HUMAN RIGHTS WATCH (2001) *“Broken People. Caste Violence Against India’s ‘Untouchables’”*, Books for Change, Bangalore, p. 99

⁴⁵ gesprek met Kempama, moeder van zes kinderen, Brahmasandra 13/03/’07

mate in India voor; zoals het verbod op tempelingang, het verplicht en kosteloos uitoefenen van laaggewaardeerde arbeid (het dienen bij festiviteiten van de dominante kastes, het delven van graven, het wegnemen van karkassen van dode dieren, het aankondigen van sterfgevallen en geboortes,...), verbod op huwelijken tussen iemand van hogere kaste met een Dalit, ...⁴⁶ Zowat elke dag staan er in de plaatselijke kranten meldingen over kastengerelateerde conflicten van over het ganse land. In 2004 schreef Hardy dat er elk uur 2 Dalits worden aangevallen, elke dag 3 vrouwen verkracht worden, elke dag 2 Dalits vermoord worden en elke dag twee huizen van Dalits verbrand worden.⁴⁷ Rapporten en interviews van Human Rights Watch en de National Campaign on Dalit Human Rights⁴⁸ melden de meest uiteenlopende en gruwelijke cases over schendingen van mensenrechten, Dalit rechten, over de voorbije twee decennia. De laatste rapporten hierin dateren van 2001. Maar de kranten vandaag blijven deze verslagen aanvullen. Media nemen echter vaak geen standpunt in en laten meestal louter de politie aan het woord. Chris Verschooten maakte haar doctoraat over Dalits in de Indiase pers en constateerde dat er amper Dalit journalisten zijn om een genuanceerder beeld te geven over het kastenprobleem.⁴⁹ Human Rights Watch beschrijft represailles die de hogere kastes ondernemen wanneer een Dalit gemeenschap klacht indient bij de politie of andere stappen onderneemt. Huizen worden verbrand, vrouwen en jonge meisjes verkracht, massale slachtingen zijn geen uitzonderingen, in vele gevallen onderneemt de politie geen actie maar neemt deel aan de wreedheden. De verslagen in de National Campaign on Dalit Human Rights zijn gerangschikt in verschillende soorten van inbreuken, onder elke sectie volgen uitgebreide beschrijvingen van individuele huiveringwekkende cases;

- *Untouchability Practices* (alledaagse discriminaties)
- *Denial of Political Participation in Representative Forms*
- *State Violence against Dalits*
- *Dalits and Land*
- *Dalits and Labour*
- *Dalits and Education*
- *Dalit Women*
- *Caste Violence against Dalits*
- *Mass Killings of Dalits*
- *Social Boycott*
- *Discrimination within the Church against Dalits*

---

⁴⁶ RAJ, M.C. (2001), p. 446

⁴⁷ HARDY, D. (2004) p. 10

⁴⁸ HUMAN RIGHTS WATCH (2001) en NATIONAL CAMPAIGN ON DALIT HUMAN RIGHTS (2000)

⁴⁹ VERSCHOOTEN, C. (2006) “*Caste and the politics of the press. Dalits in media discourse*”, KUBrussel

De wreedheden die Human Rights Watch in haar verslagen opneemt zijn gelijkaardig. In het hoofdstuk *“The criminalisation of social activism”*⁵⁰ worden de intimidaties beschreven tegenover Dalit activisten. Zij krijgen overal in India de stempel of beschuldiging van ‘terrorist’, ‘bedreiging voor de nationale veiligheid’. Dalits zijn over het algemeen gemakkelijke doelwitten voor de politie, met weinig kennis over hun rechten en weinig of meestal geen middelen om een advocaat te betalen. Dalit advocaten die zich het lot aantrekken van ‘hun mensen’ beweren dat zij het vaakst Dalits moeten verdedigen die onder valse beschuldigingen vast zitten. Dalits zijn haast altijd zagezegd de ‘oorzaak van het gevecht’, ‘lokten een verkrachting uit’, en zo meer. Als een Dalit een verklaring of klacht wil indienen is die meestal ‘vals’, waardoor de Dalit uiteindelijk beschuldigd wordt door degene waartegen hij een klacht indient. Het is duidelijk dat de misdaden zowel door individuen als door de staat worden gepleegd. De staat blijkt veelal incapabel de misdaden tegen Dalits correct op te volgen; zo werd tussen 1999 en 2001 89 procent van de daders van misdaden tegen Dalits vrijgesproken.⁵¹ In een interview met Human Rights Watch gaf een Dalit advocaat de volgende veelzeggende commentaar;

*“With (few or) no amendments to the Indian Penal Code, 1870, the Criminal Procedure Code, 1930, and the Indian Evidence Act, 1872, the same laws that were used by the British to keep the Indians down are now being used by the upper castes to keep the Dalits down.”*⁵²

De verhalen, getuigenissen en interviews zijn talrijk en beklijvend. Hieronder wil ik nog de Dalit activist Digambar⁵³ uit Maharashtra citeren omdat zijn woorden steenhard zijn en helder als de waarheid. Digambar streed voor de rechten van zijn Dalit dorpsgenoten die uit hun huizen verbannen werden. Zelf werd hij opgepakt voor het ‘verstoren van de openbare orde’. Tegenover de functionarissen van zijn district had hij het volgende te zeggen; (de vertaling uit het Marathi wordt overgenomen)

“I am scheduled-caste youth working for my people. I am organizing scheduled castes as per fundamental rights guaranteed under the constitution, including the right of association. Because of my work, some casteist elements are bound to get angry. I have never committed any crimes of a serious nature. You are a representative of the state and have a duty to protect scheduled castes under the

---

⁵⁰ HUMAN RIGHTS WATCH (2001), p. 153-165

Enkel de staten Tamil Nadu, Maharashtra, Gujarat en Karnataka worden hierin belicht.

⁵¹ Human Rights News; *“India: ‘Hidden Apartheid’ of Discrimination Against Dalits. Government Fails to End Caste-Based Segregation and Attacks”*

onlineversie website Human Rights Watch, www.hrw.org/english/docs/2007/02/13/india15303.htm

⁵² Human Rights Watch interview met een Dalit advocaat, Madurai, Tamil Nadu, 16/02/’98

HUMAN RIGHTS WATCH (2001), p. 153

⁵³ Zoals voorheen gezegd in het citaat van Ambedkar, moeten Dalits hun kinderen namen geven die op minachting duiden. Digambar betekent ‘naakt’.

*constitution. Instead, how can you issue (a notice against) me? The government has to abide by law and not get pressurized by the upper caste. Officers are violating fundamental rights, and now you are too. My duty is to uphold these rights. I am going to mobilize and organize against offences. If the cases I have registered are false, where is the proof? ... Kindly withdraw the notice. ”*⁵⁴

Aanvullend op deze verklaringen en getuigenissen moet nog worden verduidelijkt dat er een bijkomstig probleem is betreffende het onderrapporteren van klachten en schendingen. Martin Macwan, stichter van de ngo Navsarjan, wijst Human Rights Watch op dit probleem in Gujarat, de staat waar zijn organisatie opereert. Bij het melden van een schending vraagt de politie vaak naar een geschreven versie van de klacht, waarop een ongeletterde gedwongen is te vertrekken. Met een geschreven versie wordt het voorbereidende werk wel gedaan, maar daarna wordt er geen ‘*first information report*’ (FIR) van gemaakt. Zonder FIR kan de zaak niet geregistreerd worden. Door het cijfer van misdaden valselijk laag te houden, stuurt de politie het signaal naar hun oversten dat ze hun werk naar behoren uitvoeren. Hetgeen duidelijk niet het geval is.⁵⁵

Wellicht de grootste slachtoffers van de onderdrukkingen van het kastenstelsel zijn de Dalit vrouwen en meisjes, zij dragen een driedubbele last in dit systeem; arm, kasteloos en vrouw. Dalit meisjes worden tegenwoordig nog steeds in verschillende staten verplicht zich te prostitueren voor heren van hogere kastes en dorpspriesters. Seksueel geweld en andere vormen van agressie zijn een veelgebruikt middel bij politie en landheren om hen ‘een lesje te leren’ en de moraal te breken van de gemeenschap. Er bestaan talrijke organisaties, werken en artikels die zich specifiek richten op het thema van de Dalit vrouw. Zij is een vaak onzichtbaar slachtoffer dat zich altijd tracht staande te houden om zorg te blijven dragen voor de kinderen en de familie. Veel ngo’s werken voornamelijk met Dalit vrouwen omdat zij door hun zorgdragend karakter katalysator kunnen zijn voor de gemeenschap. Ik wil hieraan een citaat toevoegen van Ambedkar die dit krachtig verwoordt;

*“Unity is meaningless without the accompaniment of women.
Education is fruitless without educated women,
and agitation is incomplete without the strength of women”*⁵⁶

---

⁵⁴ Human Rights Watch interview met Digambar, Usgaon, Maharashtra, 29/01/’98
HUMAN RIGHTS WATCH (2001), p. 164

⁵⁵ Ibid., p. 195

⁵⁶ Ambedkar, B.R. geciteerd in HUMAN RIGHTS WATCH (2001), p. 175

‘Morgen’

De wantoestanden en problemen beschreven in de rapporten van Human Rights Watch en de National Campaign on Dalit Human Rights dateren van voor 2001. Maar deze beschrijvingen gaan over het recente verleden, niet over de middeleeuwen. Deze verslagen schetsen een beeld van de situatie van de Dalits sinds en ondanks de talrijke wetgevingen, verdragen en bepalingen die vandaag bestaan. Het gaat niet enkel over het aantal wreedheden, maar ook de aard en de reden ervan wegen door. Het is duidelijk dat de staat India schromelijk tekort komt in het verschaffen van basisrechten tegenover een reusachtig deel van haar burgers. Dit heeft zowel in het verleden als in het huidige India bijgedragen tot het opkomen van onafhankelijke figuren en organisaties die de taak op zich namen van (radicale) sociale hervorming.⁵⁷ De aspiraties en idealen die deze strijders nastreefden en nastreven, houden de droom in die zij voor de nabije toekomst koesteren. De vraag is alleen hoe ver zij daar nog van verwijderd zijn?

---

⁵⁷ LAL, A.K. (1997) “*Dalit in Action*”, Concept Publishing Company, New Delhi, p. 11

2. Het effenen van het pad...

Uiteraard zijn de Dalits tegen de dominantie, wreedheden, vernederingen en de economische uitbuiting van de Brahmanen in opstand gekomen. Verschillende bewegingen hebben zich doorheen de geschiedenis verzet op grond van ideologische of religieuze redenen. In dit hoofdstuk wil ik enkele belangrijke leidersfiguren en bewegingen uit de 20ste eeuw belichten die voor de Dalits een pad geëffend (of verder gezet) hebben naar verandering, bevrijding, revolutie, hervorming en nieuwe sociale bewegingen.

De parallelle strijd die in het begin van de vorige eeuw gestreden werd - het afwerpen van het Britse juk - hangt nauw samen met de geschiedenis van de Dalit bewegingen. Daarbij speelden drie prominente figuren een zeer belangrijke rol; Phule Jotirao, Periyar Ramaswamy Naicker en Ambedkar. Zij waren elk op hun manier in conflict met de Congress partij omtrent de politieke standpunten over de Dalits in India. Mahatma Jotirao Phule, de eerste Mahatma,⁵⁸ richtte in 1848 de eerste school op enkel voor Onaanraakbaren. Hij wou niets te maken hebben met de politieke partijen omdat hij de politiek als een verlengstuk van de hogere kastes zag. Periyar streed met de Dravidische beweging hevig tegen de Brahmaanse orde onder het motto van zijn vijf 'no's'; *No God. No religion. No Brahmin. No Gandhi. No Congress*. Dr. Ambedkar streefde na de onafhankelijkheid naar emancipatie voor de Dalits via de grondwet en bekeringen.⁵⁹

De invloed van de koloniale periode op de vrijheidsstrijd van de Dalits zal in dit werk niet aan bod komen. Toch wil ik vermelden dat de Britse overheersing tot de bestendinging van de problematiek heeft bijgedragen. Zij gaven volgens Fuller vorm aan de hedendaagse Indische dorpen en versterkten het kastenbewustzijn en bepaalde instituties die voorheen flexibeler waren.⁶⁰

---

⁵⁸ RAJ, M.C. (2001) "*Dalitology, The Book of The Dalit People*", Ambedkar Resource Centre, REDS (Rural Education for Development Society), Tumkur, p. 537

⁵⁹ RAJ, M.C. (2001) "*Strategies, Practices, Context of Casteism- Paper presented at the World Social Forum*", Ambedkar Resource Centre, REDS (Rural Education for Development Society), Tumkur, p. 24-25

⁶⁰ FULLER, C.J. (2004) "*Caste Today*", SOAS Studies on South Asia- Understandings and Perspectives, Oxford India Backpapers, p. 5

2.1. Historisch en Politiek

M.K. Gandhi (1869-1948)⁶¹ versus B.R. Ambedkar (1891-1956)⁶²

Het symbool van de strijd tegen Onaanraakbaarheid dat bij ons nog steeds het meest gekend is, is Mohandas Karamchand Gandhi, de andere Mahatma. Sommigen zouden misschien Jawaharlal Nehru deze plaats geven, of zijn vader Motilal, of zelfs zijn dochter Indira. Maar zelden zou iemand Bhimrao Ramji Ambedkar vermelden. Nochtans is hij als Dalit de architect van de Indische grondwet geworden. Gandhi was een Vaishya, de Nehru's waren Brahmanen.⁶³

Hoewel zowel Gandhi als Ambedkar in de jaren '30 beiden de Onaanraakbare massa via steun, woord en daad konden mobiliseren en hun onrechtvaardige situatie in het bewustzijn van de Indische maatschappij wisten te brengen, blijft voor de Dalits van vandaag maar één van deze twee helden overeind. Terwijl Gandhi's ideeën de activiteiten van de meeste sociale bewegingen in India wel onderschrijven, verwerpen de Dalit bewegingen van vandaag Gandhi's ideologie. Hun voorkeur gaat uit naar de Dalit Ambedkar. Hij is een bron van trots en respect, foto's en afbeeldingen van hem zijn overal te zien in India. Tegenover het beeld dat iedereen van Gandhi kent, is dat van Ambedkar er een van een moderne man in een westers maatpak, met bril en vaak weergegeven met een boek in de hand (de grondwet). Zelf binnen de *Mahar* gemeenschap (een subkaste bij de Dalits) geboren in Maharashtra en de discriminaties als jongen aan den lijve ondervonden, besloot Ambedkar zich uit dit statuut op te werken, toe te leggen op zijn studies - wat zeer uitzonderlijk was voor een Dalit in die tijd - en zijn leven te wijden aan de strijd tegen onaanraakbaarheid. In plaats van zijn schaarse centen als student aan eten te spenderen, kocht hij honderden boeken en verslond die. Hij behaalde twee doctoraatsdiploma's, aan de School voor Economie in Londen en aan de Universiteit van Colombia, was minister van Financiën, professor en advocaat en had in Mumbai ook een politieke loopbaan.⁶⁴ Vandaag inspireren zijn prestaties en woorden nog steeds en legitimeren ze de strijd tegen het kastensysteem zowel intern als extern. In de idealen en verhalen van de Dalits symboliseert hij de opkomende zon, een vuurbol die niet te doven is.

---

⁶¹ Biografie Mohandas Karamchand Gandhi
onlineversie www.mkgandhi.org

⁶² Biografie Dr. Bhimrao Ramji Ambedkar
onlineversie www.ambedkar.org

⁶³ HASLAM, D. (1999) "*Caste Out! The Liberation Struggle of the Dalits in India*", Inter-Church House, London, p. 24

⁶⁴ Ibid., p. 27

Hoewel beiden in hetzelfde terrein actief waren, botsten deze figuren op zowat alle vlakken met elkaar. Gandhi geloofde in de harmonie van de religie, het Hindoeïsme. De godsdienst vormde voor hem de dragende en verbindende kracht van de natie. Als gelovige wou hij dan ook eerder reformistische veranderingen in de maatschappij teweeg brengen; binnen de bestaande orde, zonder het Hindoeïstische kastensysteem zelf af te schaffen. Gandhi was weliswaar een tegenstander van onaanraakbaarheid, maar vond dat de Harijans in het kastensysteem geïncorporeerd konden worden in een vijfde kaste. Gandhi zag onaanraakbaarheid meer als een gebrek, een afwijking binnen het Hindoeïsme, maar hij aanvaardde wel het kastensysteem. De hogere kastes moesten zich volgens hem openstellen om de Kastelozen in het systeem toe te laten.⁶⁵ Het spreekt voor zich dat met of zonder vijfde kaste de Dalits nog steeds onderaan de sociale ladder staan.

Ambedkar ging recht door zee; "*M. Gandhi has given us the name Harijan. We don't want that. Because, simply by having a cute name we cannot fill up our stomach.*"⁶⁶ Hij streed radicaal voor de volledige afschaffing van deze hiërarchische structuur. Waar Gandhi de wereld in harmonie zag, beschouwde Ambedkar deze vol contradicties. Klassen en kastes zag hij als de bron van onderdrukking en conflicten in de samenleving. Ook cultuur en ideologie veroorzaakten onderdrukking. Het Hindoeïsme was voor hem onlosmakelijk verbonden met het kastensysteem en de nefaste sociale gevolgen. Het kastensysteem kon volgens hem niet zo eenvoudig ontkracht worden zoals Gandhi beweerde. Dit systeem was het 'monster' dat overal aanwezig was, alles doordrong en de weg verhinderde naar verbetering voor de Dalits. Politieke en economische hervormingen waren volgens hem onmogelijk zonder eerst het 'monster' te doden.⁶⁷ Hij werd steeds radicaler tegenover het Hindoeïsme en zijn politieke tegenstanders. In 1935 kondigde hij aan dat Dalits het Hindoeïsme zouden moeten verlaten voor een andere godsdienst en zei zelf; "*I have been born a Hindu but I will not die a Hindu*".⁶⁸ Als ultieme daad van verzet bekeerde hij zich in de laatste weken van zijn leven tot het Boeddhisme. De dag daarna volgden een half miljoen van zijn medestanders zijn oproep; "*If you want to gain self-respect, change your religion. If you want to create a cooperating society, change your religion. If you want power, change your religion. If you want equality, change your religion.*" Hij verkoos na lang overwegen deze godsdienst omdat ze in oorsprong Indisch is, ascetisch en materialistisch, en op vele vlakken gelijkend op het communisme.⁶⁹ In het India van na de onafhankelijkheid behoorden de bekeringen die hierop volgden tot een van de grootste Dalit acties. Men bekeerde

---

⁶⁵ Ibid., p. 26

⁶⁶ GAIKWAD, S. (2005) "*Dr. Babasaheb Ambedkar*" Dipti Naval, Dombivli, p. 38

⁶⁷ SMITH, P.J. (2005) "*The Changing Horizons of Politics in a Network Society- the Dalit Case*", Political Science, Athabasca Science, Alberta, p. 10-12

⁶⁸ OMVEDT, G. (1994) "*Dalits and the Democratic Revolution. Dr. Ambedkar and the Dalit Movement in Colonial India*" Sage Publications, New Delhi, p. 161

⁶⁹ LOBO, L. "*Visions, Illusions and Dilemma's of Dalit Christians in India*", Hoofdstuk 11 in SHAH, G. (2001) "*Dalit Identity and Politics. Cultural Subordination and the Dalit Challenge*", Vol. 2, Sage Publications, New Delhi, p. 243-244

zich niet zozeer om persoonlijke spirituele redding na te streven, maar veeleer was het een daad van collectief verzet, het gaf een aanzet tot opstand en het bekomen van rechten.⁷⁰ Anderzijds waren er natuurlijk veel Dalits die niet door deze acties aangetrokken waren. Zij wensten hun positie wel te verbeteren, maar wilden daarvoor hun voorouders niet verraden door hun godsdienst te verlaten.⁷¹

B.R. Ambedkar afgebeeld naast een voorstelling van de Boeddha (binnenin de stupa, op de plaats waar hij gecremeerd werd in Dadar)

Ambedkars vijandigheid tegenover kaste kan worden geïllustreerd aan de hand van een historisch dispuut met Gandhi. In de aanloop van de onafhankelijkheid waren beiden afgevaardigde in Londen op de Ronde Tafel Conferenties (1930-1931) over de Indische onafhankelijkheid en de nieuwe grondwet. Ambedkar was vastberaden in zijn standpunten en idealen Vrijheid, Gelijkheid, Broederlijkheid. In de toekomstige grondwet moest onaanraakbaarheid volledig afgeschaft worden, de ‘Depressed Classes’ moesten gelijke en fundamentele burgerrechten krijgen en er moest een apart electoraat komen voor hen. Dalits moesten verkozen en

---

⁷⁰ SHAH, G. “Introduction: Dalit Politics” in SHAH, G. (2001) “*Dalit Identity and Politics. Cultural Subordination and the Dalit Challenge*”, Vol. 2, Sage Publications, New Delhi, p. 34

Slechts een klein deel van deze neo-Boeddhisten (tevens een Boeddhistische literaire beweging) verwerpt het feit dat ze Dalit zijn en verkiest de Boeddhistische identiteit boven die van de Dalit gemeenschap. De Dalit identiteit is volgens hen een bevestiging van het kastensysteem waartegen ze zich afzetten. Maar het grootste deel behoudt graag het ‘Dalit suffix’. Voor hen staat ‘Dalit’ meer voor al wie onderdrukt wordt, in het bijzonder de Onaanraakbaren. Dalit literatuur was een belangrijke bijdrage voor het ontwikkelen en voeden van de Dalit identiteit.

SHAH, G. “*Dalit Movements and the search for Identity*” Hoofdstuk 9 in SHAH, G. (2001) “*Dalit Identity and Politics. Cultural Subordination and the Dalit Challenge*”, Vol. 2, Sage Publications, New Delhi, p. 207

⁷¹ Ibid., p. 200-201

vertegenwoordigd worden door Dalits.⁷² Gandhi wou deze toegevingen wel doen tegenover minderheden (zoals de Moslims), maar voor de Dalits, zijn Harijans, wou hij dit niet.⁷³ De leiders van de dominante kasten steigerden eveneens. Zij vonden dat de Dalits verkozen moesten worden uit een gemengd electoraat. Men vreesde dat door aparte vertegenwoordiging de eenheid van de Hindoe maatschappij uiteen zou vallen.⁷⁴ Maar de echte reden van hun bezwaar was volgens Ambedkar dat door aparte vertegenwoordiging de ‘hogere’ Hindoes zetels zouden verliezen die naar de Dalits zouden gaan.⁷⁵

Vooruitgang op papier; de Indische Grondwet

Op de conferenties werd het steeds moeilijker om compromissen te sluiten tussen Gandhi en Ambedkar. Uiteindelijk wou Gandhi zijn standpunten doordrijven door middel van een hongerstaking. Ook al had de Britse Premier Ramsay Macdonald een vorm van apart electoraat goedgekeurd in 1932, Ambedkar voelde zich door Gandhi's hongerstaking gedwongen van zijn principes af te zien. Hij aanvaardde het Puna Pact, hetgeen verreikende gevolgen had voor het vormen van de Indische grondwet en de Dalit politiek na de onafhankelijkheid. Gandhi gaf wel toe met de reservaties; een bepaald aantal jobs binnen overheidsdiensten en het onderwijs moeten worden voorbehouden voor Dalits.⁷⁶ Deze reservaties worden vandaag nog steeds aanzien als de rechtzetting bij uitstek voor de onrechten die de Dalits moeten verduren. Discussies laaien echter nog hoog op omdat de hogere kastes zich hierdoor gediscrimineerd worden. Zij menen dat men niet meer op basis van capaciteiten kwalificeert, maar terug op basis van afkomst. De reservaties

---

⁷² Ambedkar vond dat enkel de Dalits de uitbuiting en onderdrukking konden vernietigen door het systeem en de uitbuiters te bevechten. Autonomie vond hij noodzakelijk; *“the emancipation of Dalits had to be the act of the Dalits themselves”*. Ambedkar had een haast natuurlijke neiging naar het Marxisme dat in die tijd naar India overwaaide.

OMVEDT, G. (1994), p. 177

⁷³ RAJ, M.C. (2001) p. 522

⁷⁴ Gandhi geciteerd in RAJ, M.C. (2001), p. 633 *“I would like to repeat what I have said before, that while the Congress will always accept any resolution that may be acceptable to the Hindus, the Musselmans and the Sikhs, it will be no party to special reservation for any other Minorities. I am speaking with a sense of responsibility when I say it is not a proper claim, which is registered by Dr. Ambedkar, when he seeks to speak for the whole of the untouchables in India. It will create a division within Hinduism, which I cannot possibly look forward to with any satisfaction whatsoever. (...) Those who speak of the political rights of the untouchable do not know India and do not know how Indian society is today constructed. Therefore, I want to say with al the emphasis that I can command that if I was the only person to resist this thing I will resist it with all my life.”*

De voorstelling van deze nationalistische eenheid, waar de (Hindoe) elite vandaag nog steeds over spreekt (cfr. de Hindutva), is historisch gezien totaal onjuist. Het Indische nationalisme miskent en negeert nog steeds de bijdrage van de mensen onafhankelijk van deze Hindoe elite. Wat in deze onhistorische benadering is weggelaten is de *politics of the people*.

Ranahit Guha geciteerd in FORAN, J. (2003) *“The Future of Revolutions. Rethinking Radical Change in the Age of Globalization”*, Zed Books, New York, p. 111

⁷⁵ AMBEDKAR, B.R. (1943) *“Mr. Gandhi and the emancipation of the Untouchables”*, Kaushalya Prakashan, Aurangabad, p. 24-25

⁷⁶ SHAH, G. *“Introduction: Dalit Politics”* in SHAH, G. (2001) *“Dalit Identity and Politics. Cultural Subordination and the Dalit Challenge”*, Vol. 2, Sage Publications, New Delhi, p. 33

leiden vaak tot dubbelzinnige situaties en scheve verhoudingen. In Mumbai ontmoette ik twee Boeddhistische Dalits die vol trots over hun Boeddhistische identiteit spraken. Dankzij hun grootvader die zich in der tijd had bekeerd, waren zij niet langer Dalits maar Boeddhisten. Tegelijkertijd echter wensten zij wel aanspraak te maken op de voordelen van de Dalits; op de jobs die voor 'hen' gereserveerd waren.⁷⁷ Daarnaast zijn er nog de gemeenschappen die valselijk bewijzen dat ze tot de SCs behoren om de voordelen uit het systeem te halen. Raj merkt dat zij die werkelijk slachtoffer zijn van het kastensysteem – de Dalits die onderaan staan en onderdrukt worden door hun 'Onaanraakbaarheid' – nooit aanspraak maken op deze voordelen.⁷⁸ Uiteindelijk kan amper 1 procent van de Dalit bevolking gebruik maken van deze voorrechten.⁷⁹ Bovendien zijn een groot deel van de reservaties niet ingevuld; 54 procent van de gereserveerde jobs bij de Centrale Regering wordt niet ingenomen, in de publieke sector 88 procent en in de staatsbanken 45 procent.⁸⁰ Daarom faalt het reservatiesysteem in zijn opzet; het is een schijnoplossing die de indruk wekt dat de problemen degelijk aangepakt worden. De reservaties waren dan wel een toegeving, het apart electoraat is er niet gekomen. Ondanks deze spijtige nederlaag die vele Dalits hem niet vergeven, werden dankzij Ambedkars tussenkomsten de fundamenteën gelegd van hun vrijheden en rechten.

Een grote overwinning was dat Ambedkar de nieuwe grondwet mocht schrijven. Deze ging in 1950 van kracht, het jaar dat India republiek werd en drie jaar na de onafhankelijkheid. De grondwet belichaamt de principes van rechtvaardigheid en menselijke waardigheid. Het vereist van de regeringen speciale beschermingen te voorzien voor de SCs, hun levensstandaard te verbeteren en hun gelijkheid met andere burgers te verzekeren.

Hieronder vermeld ik enkele artikelen uit de Indische grondwet;

Art. 14 *Equality before law*

Art. 15 *Prohibition of discrimination on grounds of religion, race, caste, sex or place of birth*

Art. 17 *Abolition of Untouchability- "Untouchability" is abolished and its practice in any form forbidden.*

Art. 39 *Certain principles of policy to be followed by the State-*

The State shall, in particular, direct its policy towards securing-

(a) that the citizens, men and women equally, have the right to an adequate means of livelihood;

---

⁷⁷ Gesprek met Shail en Sachin, Mumbai, 04/03/'07

⁷⁸ RAJ, M.C. (2001) p. 186

⁷⁹ MACWAN, M. en NARULA, S. (2001) "‘Untouchability’: the Economic Exclusion of Dalits in India ", International Council on Human Rights Policy, Geneva, p. 3

⁸⁰ Ibid., p. 6

(b) that the ownership and control of the material resources of the community are so distributed as best to subserve the common good;

(c) that the operation of the economic system does not result in the concentration of wealth and means of production to the common detriment

Art. 51A Fundamental Duties-

It shall be the duty of every citizen of India to promote harmony and the spirit of common brotherhood amongst all the people of India transcending religious, linguistic and regional or sectional diversities; to renounce practices derogatory to the dignity of women.

Art. 243D Reservation of seats-

(1) Seats shall be reserved for –

a. the Scheduled Castes; and

b. the Scheduled Tribes, in every Panchayat and the number of seats so reserved shall bear, as nearly as may be, the same proportion to the, total number of seats to be filled by direct election in that Panchayat as the population of the Scheduled.⁸¹

Verder bouwend op de voorzieningen in de grondwet heeft de regering in de decennia volgend op de onafhankelijkheid verschillende verdere bepalingen geformuleerd. Zo ontwierp ze een tweeledige benadering om de kloof te dichten tussen het socio-economische statuut van de Dalits en het nationale gemiddelde. In de eerste plaats zijn er de regulerende maatregelen om te zien of de wetten adequaat worden toegepast en gecontroleerd worden. De tweede focus is gericht op de zelfvoorzienigheid van de Dalits door financiële steun te bieden en ontwikkelingsprogramma's op te richten. Daarnaast werden de reservaties uitgebreid naar andere domeinen. Het beschermend component van deze tweezijdige strategie hield eveneens de invoering in van andere beloftevolle wettelijke bepalingen en het ondertekenen van internationale verdragen en programma's hierop gebaseerd;

- Universal Declaration of Human Rights (UDHR, 1948)
- Anti -Untouchable –Act (1955)
- Protection of Civil Rights Act (1955, 1976)
- Convention of the Elimination of All Forms of Racial Discrimination (ICERD, 1965)
- International Covenant on Civil and Political Rights (1966)
- International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights (ICESCR, 1966)
- UN Convention on Elimination of Discrimination Against Women (CEDAW, 1967)
- Bonded Labor (Abolition) Act (1976)

---

⁸¹ HUMAN RIGHTS WATCH (2001) “*Broken People. Caste Violence Against India’s ‘Untouchables’*”, Books for Change, Bangalore, p. 208-214

- Scheduled Caste and Scheduled Tribes (Prevention of Atrocities) Act (1989) & Rules (1995).
- Protection of Human Rights Act (1993) ⁸²
- ...

Kloof tussen woord en daad...

*“On the 26th of January 1950, we are going to enter into a life of contradictions. In politics we will have equality and in social and economic life we will have inequality. In politics we will be recognizing the principle of one man one vote and one vote one value. In our social and economic life, we shall, by reason of our social and economic structure, continue to deny the principle of one man one value.... How long shall we continue to deny equality in our social and economic life? If we continue to deny it for long, we will do so only by putting our political democracy in peril.”*⁸³

Ambedkar was zich reeds bewust van het feit dat met formele en politieke veranderingen alleen weinig reële vooruitgangen kunnen geboekt worden. De realiteit is duidelijk niet zoals in de beschermende verdragen en in constitutionele regels werd vastgelegd. De Indische grondwet is op zich een instrument met goede voorzieningen en beschermingen. M.C. Raj maakt daarnaast echter de volgende vaststelling; *“Constitution is a donkey. One fellow has a rope and binds it here. Another fellow binds it there. We, Dalits, don’t even have a rope”*.⁸⁴

De kwestie van de reservaties was in wezen een goed voornemen, maar Dalit politici kunnen tegenwoordig niet de onafhankelijke politieke rol spelen waarmee ze de belangen van hun gemeenschap moeten verdedigen. Hun aanwezigheid is nodig, maar uiteindelijk vermijden ze standpunten die door de Hindoe meerderheid op kritiek onthaald worden.⁸⁵ Dit komt natuurlijk omdat de Hindoe meerderheid zelf de Dalits kiest die over de gereserveerde zetels mogen beschikken. De Dalits in de politiek zijn enkel trouw aan de partij, maar niet aan hun gemeenschap. Uiteindelijk hebben de dominante kastes nog steeds de meeste politieke macht in

---

⁸² Deze lijst is niet volledig.

Ibid., p. 39-41

HARDY, D. (2004) *“People’s strategies for change. An appraisal of the Dalit-struggle for dignity and rights”*, Ambedkar Resource Centre, REDS (Rural Education for Development Society), Tumkur, p. 7-8

⁸³ Ambedkar geciteerd in SMITH, P.J. (2005) p. 12

⁸⁴ Seminarie MC. Raj en Jyothiraj, Booshakti Kendra, Nelahal, 28/03/’07

⁸⁵ SHAH, G. (2001) p. 35

handen en die willen ze niet afstaan. De onwil van de bestaande regering om de mensenrechten van de burgers te beschermen en de wetten toe te passen, is groot aangezien ze lijnrecht tegenover hun eigen belangen staan, of die van hun families en kiezers. Op die manier voorkomen zij dat land wordt herverdeeld, dat de juiste Dalits de gereserveerde posities krijgen en dat wordt toegezien op hun basisrechten.⁸⁶ De Dalits vormen natuurlijk een reusachtige massa die beter onder de duim gehouden kan worden dan dat ze rechten en macht krijgen.

Wellicht is een groot deel van het probleem nog steeds de Brahmaanse ideologie en het Hindoeïsme die een groot gewicht drukken op de Indische samenleving. Zolang het kastensysteem zal bestaan en de maatschappij zal opdelen, zal er verdeeldheid zijn die de vooruitgang en verbetering in de weg staan. R.M. Pal stelt dat deze ideologie inherent tegenstrijdig is met de mensenrechten. *“It is simply a violent system that has kept 1/3 of the population as untouchable, polluted and inferior and hence unfit for any human rights.”* Volgens Pal is het schenden van mensenrechten op maatschappelijk niveau even erg, misschien zelfs erger dan op staatsniveau.⁸⁷ Het principe van hiërarchie, van het domineren van de ene groep boven de andere, doordringt het Indische sociale en maatschappelijke leven. Zelfs de Dalits onderling doen hier aan mee. Ram Khobragade spreekt van een ‘sociale psychologie’ die door de hiërarchische organisatie van het kastensysteem is ontstaan. Deze massapsychologie veroorzaakt rivaliteit en staat geen gelijkheid toe.⁸⁸ De vraag blijft natuurlijk of het mogelijk is om over een nieuw democratisch India te spreken, een staat die de mensenrechten erkent, zonder de muren te ontmantelen die deze maatschappij sedert millennia verdelen? M.C. Raj antwoordde op deze vraag het volgende; *“they (the Hindus) can do what they want. If they want their caste system, they can have it. But they should not make it into a social structure that suppresses others.”*⁸⁹

2.2. Sociaal

De strijd voor de Dalits is nooit onder één vlag gebeurd. Het is niet abnormaal dat activisten misschien wel voor dezelfde zaak strijden, maar niet vanuit eenzelfde ideologie, of met eenzelfde visie over hoe actie moet genomen worden. Sinds de jaren '60 zijn steeds meer politieke en sociale bewegingen in India in opstand gekomen tegen de staat en tegen de hogere kastes. Een aantal van deze groepen schuwen geen geweld en geloven zelfs dat enkel via geweld hun problemen kunnen aangepakt worden. Andere groeperingen zien liever veranderingen gebeuren

---

⁸⁶ HARDY, D. (2004) p. 14

⁸⁷ PAL, R.M. (1999) *“Protection of Human Rights- A Critique (With Special Reference to SCs/STs, the Girl Child/ Women belonging to SCs/STs, Marginalised Section and the Minorities)”*, Indian Social Institute, New Delhi, p. 2-5

⁸⁸ KHOBRADE, R. *“Human Rights in India: Politics of Protection”* in PAL, R.M. (1999) p. 115

⁸⁹ Seminarie MC. Raj en Jyothiraj, Booshakti Kendra, Nelahal, 27/03/07

binnen een constitutioneel kader.⁹⁰ Volgens Gail Omvedt onderscheiden sociologische theorieën de sociale bewegingen op twee assen; 1) van radicale tot gelimiteerde veranderingen en 2) van de volledige maatschappij veranderen tot enkel met een individuele focus. In dit paradigma past de volledige antikaste-beweging van sinds de 19de eeuw; de evolutie van de verschillende Dalit bewegingen bevat alle vier de karakteristieken van sociale bewegingen - zowel revolutionair wat betreft maatschappijvisie als bevrijdend voor het individu. Maar uiteindelijk ruim een halve eeuw na de dood van Ambedkar zijn de veranderingen nooit echt revolutionair geweest, eerder reformistisch. De Dalit bewegingen zijn in staat geweest verbeteringen teweeg te brengen voor Dalits die reeds een zekere voorsprong hadden op de grote massa, maar voor deze laatsten is er weinig veranderd.⁹¹

Naar mijn mening schuift Omvedt hier te veel schuld af naar deze bewegingen, alsof zij de enige krachten zijn die in een maatschappij of politiek veld aan het werk zijn en alsof zij de enigen zijn die veranderingen kunnen of moeten waarmaken. Uiteindelijk is de Indische staat de grote verantwoordelijke om open te staan voor diepgaande veranderingen en om haar burgers juiste signalen te sturen zonder hypocriet te zijn. Ondertussen verspreiden sociale bewegingen al decennialang de boodschap en de uitdagingen van *empowerment* en van deelname in een veranderingsproces dat van onderuit opereert. Deze benaderingen zijn een alternatief voor de vaak veelbelovende *top down* oplossingen die de politieke partijen bieden. Doordat de traditionele politieke partijen weigerden steun te zoeken bij of aandacht te geven aan de Dalits op grassroots niveau, hebben deze laatsten zelf de weg geplaveid naar de opkomst van autonome Dalit leiders in de jaren '90.⁹²

Dalit Identiteit en Dalit Literatuur

Een belangrijke dimensie binnen het Dalit activisme is het zoeken naar een (gemeenschappelijke) identiteit. Er kan zoals gezegd niet worden gesproken over dé Dalit identiteit. Veeleer is er een waaier aan perspectieven hoe de Kastelozen zichzelf hebben bekeken, of hoe zij zichzelf willen zien. Ze volgen meer dan één pad onder meer dan één vlag. Naast een reeks andere gebruikte benamingen, werd Gandhi's term Harijan alvast geen succes en al gauw door de Dalits niet meer in de mond genomen (sinds 1932, na het Puna Pact), wel door de hogere Hindoe kastes. Gopal Guru maakt een onderscheid tussen de twee categorieën 'Dalit' en 'Harijan'. Ook binnen eenzelfde categorie bestaat een verscheidenheid die voor interne interactie zorgt. De dichotomie en de spanning tussen deze categorieën heeft implicaties voor het vormen van de identiteit. De Harijan categorie heeft volgens Guru eerder een metafysische connotatie doordat ze God centraal

---

⁹⁰ HUMAN RIGHTS WATCH (2001), p. 34

⁹¹ OMVEDT, G. (1994) p. 144

⁹² HUMAN RIGHTS WATCH (2001), p. 34

stelt. Ze heeft een berustend geloof in het subject dat hem of haar inactief maakt. Bovendien laat deze categorie niet toe om de uitersten dicht bij elkaar te brengen, ondanks het feit dat de hogere kastes eveneens de associatie met het goddelijke kennen. Toch kunnen zij de ‘Harijans’ niet in hun denkkader integreren.

De ‘Dalit’ categorie staat hier lijnrecht tegenover. Hier staat de mens centraal. De kracht van de term wordt gehaald uit de sociale ervaring van het subject. Dit maakt de categorie authentiek en dynamisch. Daarenboven had deze categorie ook vaak een revolutionaire en emancipatorische inhoud. Maar de ‘Dalit’ categorie ontkent echter begrippen als ‘bevoorreedden’ en ‘benadeelden’. Dit komt volgens Guru doordat deze verticale tegenstellingen de neiging hebben horizontale spanningen te negeren. Bovendien is de logica binnen de ‘Dalit’ categorie dat de tegenstellingen elkaar voeden en in stand houden. Dit geeft echter een inadequaat beeld van de werkelijkheid en toont aan dat er weinig zin is voor interne kritiek. De ‘Dalit’ categorie zet zich bovendien af tegen de benamingen die door de staat worden toegepast; SCs, STs en OBCs. Deze termen lijken goed bedoeld, maar in se zijn het artificiële constructies waarmee mensen zich niet kunnen identificeren. Guru ziet een aantal hinderlagen en gevaren in het gebruik van deze benamingen. Ze strikken de Dalits in passiviteit. Hierdoor stellen zij zich ondergeschikt op tegenover de staat. De relatie tussen staat en Dalits wordt hierdoor een van liefdadigheid in plaats van gelijkheid en broederlijkheid (termen die Ambedkar doorheen de grondwet liet weerklinken). Op een ander niveau dienen deze termen vooral voor statistisch gebruik binnen sociale plannings in plaats van voor een echte aanpak van de sociale context waarin deze termen hun oorsprong hebben.⁹³

Het zoeken naar een gemeenschappelijke identiteit is voor veel activisten van groter belang dan het probleem van de armoede.⁹⁴ De trots om Dalit te zijn, om ‘zwart’ te zijn geeft hen kracht en inspireert.⁹⁵ Dalit literatuur is een belangrijke drager geweest van deze boodschap. Via kortverhalen en gedichten gaven geschoolde Dalits uit Maharashtra, Karnataka en Gujarat sinds de jaren ’60 klank aan hun emoties, grieven en pijn. Ze verwoordden hun hoop voor een betere toekomst, reconstrueren hun geschiedenis, ontwikkelen nieuwe symbolen. Deze literatuur biedt hen kracht om zicht te verzetten en te manifesteren tegenover het Brahmaanse discours.⁹⁶

Hieronder wil ik ter illustratie enkele voorbeelden weergeven van de krachtige taal die Dalit auteurs gebruiken in hun gedichten.⁹⁷

---

⁹³ GURU, G. “*The Language of Dalit-Bahujan Political Discourse*” Hoofdstuk 4 in SHAH, G. (2001) “*Dalit Identity and Politics. Cultural Subordination and the Dalit Challenge*”, Vol. 2, Sage Publications, New Delhi, p. 102-105

⁹⁴ SHAH, G. “*Dalit Movements and the Search for Identities*” Hoofdstuk 9 in SHAH, G. (2001) “*Dalit Identity and Politics. Cultural Subordination and the Dalit Challenge*”, Vol. 2, Sage Publications, New Delhi, p. 210

⁹⁵ Brahmanen hebben een blanker gelaat dan de Dalits die van Dravidische oorsprong zijn. Hoe zwarter de huidskleur dus, hoe lager in de sociale rangorde. Tegenwoordig bestaan er zelfs cosmetische producten die de huid een lichtere tint moeten geven. Zo komen in de Indische reclame- en filmwereld geen donkere of zwarte Indiërs in beeld. Op die manier blijft men zich spiegelen aan ‘blanke’ Indische sterren en heeft ‘zwart zijn’ in India nog steeds een negatieve connotatie.

⁹⁶ Ibid.

⁹⁷ In de bijlage heb ik nog een selectie gedichten toegevoegd uit dezelfde bundel.

Ashok Chakravarti

Harvest

The harvest of manslaughter is ceaselessly obtained here.
Seasons change only in accordance with the wind's direction.
From east to west, north to south
harvesting never ends, round the year,
for vultures.
Their slimy insistence on confining words into lines
with literal exactitude,
Their fondling of rainbow corpses of words
smeared with the rogue of dying sunsets –
Let them fool around and flirt,
declaim insane eccentricities,
beat their breasts, conspire intrigues of unrest.
We will turn the tables on them!

(vertaald door Charudatta Bhagwat)

Narendra Patil

Exhalation

'Merely an exhalation'
Circumstances
have slapped down a suit
on the burning thoughts
in my mind!
They've put all burning minds
In custody.
Incarcerated
all gardens of dreams.
But how long can this bird
remain in this dungeon
whose very walls tremble
with his every exhalation?

(vertaald door Shanta Gokhale)

De 'Dalit Panthers'

Een belangrijke beweging die, net zoals de Dalit literatuur, ontstaan is in Maharashtra in het begin van de jaren '70 zijn de Dalit Panthers.⁹⁸ Hun naam verwijst naar de Black Panther beweging, tijdsgenoten uit de Verenigde Staten. Deze Black Power beweging en Malcom X als militante leider waren belangrijke invloeden en inspiratiebronnen voor de opkomende Dalit bewegingen in India. Dalits creëerden parallel hiermee nieuwe symbolen en waarden zoals 'Black Poetry', 'Black Music', 'Black Theatre', ... De Panthers waren een massasymbool voor opstand en revolutie. Ze bezochten plaatsen waar kastenconflicten waren uitgebroken, organiseerden manifestaties en riepen op tot directe actie tegen de hogere kastes die hen onderdrukten. Vaak waren de Panthers het slachtoffer van brutaliteiten vanwege de politie. En op sommige plaatsen waren er gewelddadige confrontaties met militante Hindoe bewegingen zoals de Shiv Sena. Hierdoor scheurden verschillende bewegingen zich af en vormden aparte groepen. Zo zijn de Panthers in Tamil Nadu nog steeds gekend als een geweldloze actiegroep die het Dalit bewustzijn verspreiden in de dorpen.⁹⁹

Veel van de Dalit schrijvers en artiesten hierboven beschreven vormden de eerste generatie van de Panther beweging. Vooral jonge Dalits en studenten vonden in deze beweging hun weg naar het verenigen en strijden. De Panthers creëerden een eigen *Manifesto* waarmee ze de Congress partij wensten te overstemmen. Ze zonden een inspirerende boodschap uit die over gans India weerklonk en als vuur verspreidde. Een kritiek van Omvedt is dat hun beweging echter geen visie had voor een socio-politiek programma of enige strategie voor vooruitgang.¹⁰⁰ Deze mening deel ik slechts voor de helft. Ik ben van oordeel dat het verspreiden van bewustzijn en idealen complementair is aan het bieden van een degelijk programma. Het ideaal is natuurlijk beiden te combineren, maar door enkel een socio-politiek programma en boodschap uit te dragen zonder 'street credibility' bereikt men even weinig of even veel.

De Naxalieten

De Panthers en de Naxalieten vonden veel inspiratie en invloed bij elkaar in het begin van de jaren '70. Meer nog dan de Panthers overigens, waren de Naxalieten Marxistisch-Leninistisch en Maoïstisch georiënteerd. Zij scheurden zich in 1967 af van de Communist Party of India (CPI) die het parlementaire pad voor verandering koos. De Naxalieten kozen de gewapende strijd op

---

⁹⁸ Zowel de Dalit literatuur als de Panthers ontstonden in Maharashtra. In deze staat was een sterke vrijheidsbeweging in de jaren '60. De impulsen hiervoor kunnen worden toegeschreven aan B.R. Ambedkar, zelf afkomstig van Maharashtra.

⁹⁹ HUMAN RIGHTS WATCH (2001), p.35

¹⁰⁰ OMVEDT, G. (1994) p. 154

het platteland. Voornamelijk in Bihar, maar eveneens in Andhra Pradesh en Tamil Nadu, vechten ze tegen de feodale landheren en het systeem van patronage. Deze gevechten zijn over het algemeen militair en gaan over het verwerven en teruggeisen van land. Dit is geen exclusieve Dalit beweging, maar aangezien een groot aantal Dalits landloos zijn, maken zij een groot deel uit van de Naxalieten. Ze rekruteren hun leden in de dorpen waar ze werkzaam zijn en zoeken steun bij de lokale bevolking. Als reactie tegen deze communistische beweging verenigden de hogere kastes zich in de late jaren '60 in Bihar in verschillende *sena's* (milities), zoals de Kuer Sena, de Brahmarshi Sena en de Ranvir Sena, om land te beschermen dat aan deze kasten toebehoorde.¹⁰¹

Human Rights Watch rapporteert over de talrijke brutale slachtpartijen en wraakacties (in verschillende staten maar vooral in Bihar) tussen lokale politie-eenheden en Naxalitische groepen. Naxalieten maken zich schuldig aan het folteren van politieofficiers, ontvoeren van politici en slachten van dorpelingen. Lokale politie slacht zonder onderscheid (zwangere) vrouwen, kinderen of mannen af. De gewone dorpelingen, vakbondsleiders van de boeren of Dalit activisten worden over dezelfde kam geschoren als 'Naxalitische terroristen' en worden onschuldig opgepakt, gefolterd en veroordeeld. Politieofficieren met een hoog aantal Naxalieten-slachtoffers op hun kerfstok krijgen zelfs promoties, beloningen en begeerde posten toegewezen.¹⁰²

---

¹⁰¹ HUMAN RIGHTS WATCH (2001), p. 46-48

¹⁰² Ibid., p. 36-37

Tijdens mijn verblijf in Tumkur in maart 2007 lees ik verschillende dagen na elkaar artikels in de krant (Deccan Herald, The Hindu) over slachtpartijen in Nandigram, West Bengalen, op 14 maart. Er vielen 54 dodelijke slachtoffers en meer dan 50 gewonden. Onder de doden waren 15 van de Chhattisgarh Armed Force, de 39 andere doden waren tribale jongeren die hielpen de Naxalitische aanval te verslaan. (The Hindu, 16/03/'07) Op 22 maart bezocht een delegatie van de oppositie partij NDA de plaats. Dorpelingen beschreven de gebeurtenissen van 14 maart; de staatspolitie had zich in de dorpen schuldig gemaakt aan onder andere schietpartijen met de bedoeling te doden en verkrachten van bewusteloze vrouwen. (Deccan Herald, 23/03/'07).

In Belgische media spreekt men vooral over de Maoïstische 'rebellens', maar over politie en hun daden wordt zonder enige negatieve connotatie gesproken. (De Standaard, 15/03/'07)

Wat de kranten amper vermelden is dat de problemen in Nandigram ontstonden omwille van land. De staatsregering van Chhattisgarh (de Communist Party of India) wil landbouwgrond (van voornamelijk arme) boeren inpalmen om er een Special Economical Zone (SEZ) te vestigen. Hiervoor worden geen compensaties voorzien. Elders in West Bengalen, in Singur, wordt er strijd gevoerd tegen het innemen van gronden voor de constructie van een grootschalige TATA Motors fabriek waarmee het Italiaanse Fiat een overeenkomst heeft. De staatsregering (CPI) wil ook hier land 'veroveren' ten behoeve van private ondernemingen. De boeren en dorpen die afhankelijk zijn van deze gronden krijgen ook hier geen compensaties. De maoïstische groepen en andere linkse bewegingen wantrouwen het beleid van hun communistische regering en komen in actie. Ook activiste Arundhati Roy werpt zich in deze strijd.

"India's left is going the Lula way", Praful Bidwai, 07/12/'06

onlineversie website Inter Press Service, www.ipsnews.net/news.asp?idnews=35748

2.3. Strategieën voor verandering

De talrijke Dalit bewegingen, waarvan hier slechts een fractie beknopt is weergegeven, voeren en voerden op verschillende manier actie voor hun zaak. Wellicht is dit een deel van het probleem waarom de situatie voor de Dalits nog steeds abominabel is; de Dalits zijn misschien te verdeeld in hun strijd, hebben geen nationale leider meer noch een nationale Dalit beweging waar ze zich allemaal massaal achter kunnen scharen. Ze kunnen enkel lokaal veranderingen teweeg brengen zonder fundamentele vooruitgangen te boeken. Maar dit is misschien een globaal probleem waar sociale bewegingen wereldwijd mee kampen. Onder activisten die voor een zelfde doel strijden, zitten verschillende kleuren, vlaggen en ideologieën. Maar de verschillen zouden de strijd niet mogen verzwakken, want in se spreken ze over hun doel met ‘dezelfde taal’ en met dezelfde hoop voor ogen. Ik meen daarom dat de uiteenlopende strategieën voor veranderingen die er bestaan, complementair zijn aan elkaar. De verschillen van de strijders onderling en hun diverse manieren van aanpak kunnen elkaar versterken en zouden geen interne twist mogen veroorzaken.

Als aanzet naar het volgende deel geef ik hieronder enkele voorbeelden van strategieën in de Dalit strijd die Dave Hardy in zijn werk bespreekt; steun activeren in internationale gemeenschap, de Dalit identiteit beklemtonen (kan zoals gezegd vele kanten uitgaan), een andere religie zoeken dan het Hindoeïsme, het genereren van een eigen discours, coöperatie en netwerken, participatie, politieke *empowerment*, een bewustzijn creëren over de Dalit situatie via verschillende soorten acties, het trainen van Dalits en leiders ontwikkelen, Dalit intelligentsia stimuleren deel te nemen aan de strijd, ...¹⁰³

---

¹⁰³ HARDY, D. (2004) p. 24-88

Dave Hardy deed eveneens zijn onderzoek vanuit REDS in Tumkur.

DEEL 2:

LOKAAL

Tumkur District, Karnataka

Nadat ik in het eerste deel een algemeen beeld heb trachten te schetsen van de Dalit problematiek en evoluties, wil ik in dit volgende deel inzoomen op een lokaal voorbeeld van een Dalit grassroots beweging, Dalit activisme in Tumkur, Karnataka. Hiervoor werd deze organisatie reeds verschillende malen vermeld, maar in dit deel wil ik een meer uitgebreide beschrijving geven van dit lokaal initiatief.

3. Rural Education for Development Society (REDS) en Booshakti Kendra: Dalitologie¹⁰⁴

3.1. Ontstaan en Werking

De Rural Education for Development Society (REDS) bevindt zich in de zuidelijke staat Karnataka op een zeventigtal kilometer van het Indische ‘Silicon Valley’, Bangalore. De omgeving waarin REDS opereert is echter van een totaal andere orde dan deze moderne grootstad. Het Tumkur district bestaat uit 2500 dorpen en heeft 2,6 miljoen inwoners. REDS werkt tegenwoordig samen met 800 dorpen hiervan.¹⁰⁵

---

¹⁰⁴ Samen met andere ngo's van Karnataka vormt REDS en het Booshakti Kendra een bloeiend netwerk; het Booshakti Vedike. Dit netwerk bestaat uit andere Dalit bewegingen, ngo's, Dalit vrouwen organisaties, vereniging van Dalit bureaucraten van Karnataka, individuele Dalit leiders,...

Booshakti Vedike vergadering, REDS, Tumkur, 02/04/'07

¹⁰⁵ Tussen deelstaat en dorp zijn in Karnataka de volgende niveau's; deelstaat, district, *taluk*, *hobli* en dorp.

De deelstaat Karnataka telt 27 districten. Het Tumkur district bestaat uit 10 *taluks*. Elke *taluk* is onderverdeeld in 5 *hoblis*.

Interview met Joby, manager van REDS, Tumkur, 02/04/'07

De organisatie werd in 1984 opgericht door een Dalit koppel; M.C. Raj en zijn vrouw Jyothiraj. Hij behaalde een diploma in Filosofie en in Theologie, zij doet sinds middelbaar onderwijs sociaal werk en behaalde een postgraduaat in Sociologie. Zelf Dalits zijnde, voelden ze zich nauw betrokken bij de problemen, wreedheden, en alledaagse vernederingen die de Kastelozen moeten verduren en die ze ook zelf doorheen hun leven ondervonden. Het besef en de analyse van de veranderingen op globaal niveau brachten hen ertoe een nieuwe visie en organisatie te ontwerpen voor de Dalit gemeenschap in de dorpen in het Tumkur district. Aanvankelijk groeide dit besef vanuit een Marxistische ideologie. Het koppel was naar Tumkur gekomen om de Dalits te verenigen en te organiseren voor een revolutie. Maar geleidelijk vergleed deze invalshoek en werd de voorname focus van REDS de bevrijding van de Dalits via constructieve strategieën. Als slachtoffers van het kastensysteem en van het kapitalisme willen ze samen een sterke Dalit gemeenschap vormen en strijden tegen onaanraakbaarheid en voor land, voor sociale voorzieningen, beter onderwijs, betere lonen, *empowerment*, inspraak en ruimte in de regering.

Het centrum in Tumkur is uitgerust met de nodige faciliteiten; een kantoor, een seminarieruimte, slaapkamers en een slaapzaal voor gasten, de keuken, en het Ambedkar Resource Centre (een bibliotheek die volledig gewijd is aan wetenschappelijke literatuur over en van Dalits). Om de boodschap te verspreiden en de problemen zoveel mogelijk bekend te maken, wil REDS informatie over de Dalits toegankelijk en beschikbaar maken voor iedereen. Groepen of individuen die over de Dalit problematiek geïnformeerd willen worden, kunnen REDS bezoeken voor één of meerdere dagen en seminaries volgen. Deze groepen krijgen de kans mee te gaan naar nabije dorpen om de verhalen direct te vernemen in de Dalit kolonies en de situatie ter plaatse waar te nemen.¹⁰⁶

Een tweede informatieluik zijn de culturele trainingen. Dalits kunnen culturele en muzikale opleidingen volgen om via toneelstukjes, strijd- en vrijheidsliederen hun boodschap uit te dragen in andere dorpen en op demonstraties. In REDS worden Dalit meisjes opgeleid om de *thamate* te leren. Deze drums worden normaal enkel door Dalit mannen bespeeld op verzoek van de hogere kasten om festiviteiten op te luisteren of sterfgevallen aan te kondigen. Nu wil men dit instrument een symbolische nieuwe klank geven en als vorm van protest ook de meisjes en vrouwen laten meespelen.¹⁰⁷

Naast de culturele opleidingen worden eveneens trainingen gegeven om Dalit leiders te ontwikkelen. Onder impuls van M.C. Raj ontstond in 1995 in de staat Karnataka de sociale beweging Dalit Jagruthi Samithi (DJS). Dit is een Dalit beweging die de Kastelozen stimuleert om zelf te beslissen, te plannen en actie te ondernemen. Op verschillende niveau's (district-, *taluk*-, *hobli*- en dorpsniveau) heeft deze beweging leiders die zich inzetten voor de

---

¹⁰⁶ Tijdens mijn bezoek waren verschillende groepen te gast. Naast studenten uit het nabije Bangalore, het personeel van verschillende ngo's, kwam eveneens een internationaal (Aziatisch) gezelschap hier langs om bij te leren. Ook de politie van het Tumkur District heeft de trainingen bij REDS gevolgd.

¹⁰⁷ interview met Bhabi, die voor REDS de culturele programma's verzorgt, Tumkur, 13/03/'07

Dalitgemeenschap. Zij helpen om de identiteit van de gemeenschap te versterken en het bewustzijn over hun rechten te scherpen. Maar niet alleen ideologisch dragen zij bij in het verspreiden van steun. Ze stimuleren en steunen de Dalits bovendien om zich te organiseren en Dalit *panchayats* (raden)¹⁰⁸ op te richten in hun dorpen en op andere niveau's.¹⁰⁹ Bij disputten komen de DJS leiders tussen, dienen klachten in en oefenen druk uit op ambtenaren om de Dalits gelijk te behandelen. De beweging heeft de ambitie om deze DJS leiders geleidelijk terug te trekken uit dit emancipatieproces eens de Dalits in de dorpen sterk genoeg ontwikkeld zijn via hun *panchayats*. De Dalits die vroeger veeleer fatalistisch met hun lot omgingen, beginnen hierdoor geleidelijk aan hun sterktes te herontdekken.

Naast een centrum voor opleiding en informatie is REDS eveneens het organisatorische knooppunt voor andere activiteiten zoals demonstraties, het samenkomen van Dalit leiders uit verschillende dorpen, het netwerken met andere organisaties...

Het Booshakti Kendra, letterlijk het 'Centrum voor Moeder Aarde' of ook wel het International Dalit Cultural Centre, maakt deel uit van REDS en vormt eerder het ideologische en filosofische luik van de organisatie. Gelegen in een dorpje Nelehal en omringd door papaya- en jasmijnvelden roept deze plek meteen een andere sfeer op. De oprichting was later dan het centrum in Tumkur. Op 6 december 2003, 47 jaar na het overlijden van Ambedkar, werd dit centrum ingewijd met een feest om de voorouders te vieren. Het centrum groeide als het ware organisch voort uit hetgeen REDS al had opgebouwd en wordt nog steeds op deze manier gevormd door wie eraan deelneemt en wil meegroeien in de richting waar mensen het willen leiden. Dit gastvrije oord waar ook groepen kunnen verblijven om er seminaries te volgen en waar ook Raj en zijn familie woont, wil eveneens kennis en informatie delen onder Dalits en anderen, wil nieuwe Dalit leiders vormen, een inspirerende plek zijn voor de gemeenschap.

In het Booshakti Kendra en eveneens via het Ambedkar Resource Centre in Tumkur zijn er Human Potential Development trainingen (HPD-D) om Dalit leiders te vormen. Op basis van leiderskwaliteiten worden uit de dorpen vrouwen en mannen geselecteerd via interviews en groepsdiscussies. Of ze geletterd of ongeletterd zijn speelt geen rol. De opleidingen zijn tweemaal per jaar en duren vier maanden. De Participatory Training Methodology (PTM) wordt gebruikt als alternatieve methode om het eenrichtingsproces van conventionele kennisoverdracht te vermijden. Men gaat er van uit dat er genoeg potentieel aanwezig is in de groepen waardoor de reeds bestaande vaardigheden, waarden en kennis gebruikt worden als basis. Ze worden getraind om te organiseren, te plannen, voor publiek te kunnen spreken, maar volgen eveneens de muzikale en culturele opleidingen. Na de HPD-D trainingen gaan ze terug gaan naar hun dorpen om de emanciperende en bevrijdende boodschap te verspreiden.¹¹⁰

---

¹⁰⁸ zie verder p. 42

¹⁰⁹ HARDY, D. (2004) "*People's strategies for change. An appraisal of the Dalit-struggle for dignity and rights*", Ambedkar Resource Centre, REDS (Rural Education for Development Society), Tumkur, p. 72

¹¹⁰ interview met Heima die in het Ambedkar Resource Centre werkt, Tumkur, 17/03/07

De bezieling en de filosofie komt van de Dalit gemeenschap zelf. Raj en Jyothi hebben diepgaande studies en analyses gemaakt, de Hindoeïstische en ook Christelijke geschriften ontleed. Hierna publiceerden zij een reeks boeken die de gemeenschap nu als hun erfgoed beschouwen. Om het ontstaan van deze werken te verduidelijken, citeer ik hiervoor Raj; “*we forgot about things we learned in university. People became our university. By understanding their time, we became skilled in the art of ‘wasting time’. We learn(ed) from them and by this process they learn(ed) as well. We only put it into frames*”.¹¹¹ Het werk dat beschouwd wordt als de Dalit ‘geschriften’ is *Dalitology, the Book of the Dalit People*¹¹² van Raj. Voor de Dalits is dit boek en de beweging er rond een uniek gegeven. Zelden werd vanuit de Dalit gemeenschap zelf zoveel wijsheid gegenereerd. Het is een kans waar vele Dalits op zaten te wachten.¹¹³ In dit volumineuze werk van ruim 800 pagina’s en verdeeld in 10 boeken beschrijft Raj zeer uitgebreid en diepgaand het project voor Dalitisering; het versterken en bevestigen van de Dalits met hun cultuur die het land toebehoort. Dalitologie is een nieuw en ambitieus project dat bouwt op eeuwenoude fundamenten en de onderdrukte Dalit cultuur wil herbeleven en vieren. Dit boek is een instrument dat een discours genereert tegenover dat van het Hindoeïsme en de Brahmanen; het biedt een gedachtegang, een taal en ideologie die niet gebaseerd is op hiërarchie, onderdrukking en dominantie. Tegelijk streeft het een globale visie na gebaseerd op rechtvaardigheid, systematische en structurele gelijkheid, tegenover de bestaande wereldorde die het kapitalisme dicteert. De Dalit filosofie wil een doeltreffend instrument zijn voor bevrijding en is op zich een constructieve strategie voor verandering. Aanvankelijk beoogde de beweging een totaal andere benadering; louter verzet. Maar dit werd een doel op zich en leidde niet naar gelijkheid, vrijheid of toegang tot de bronnen. Economische *empowerment* mag geen doel op zich zijn, want daarmee bestaat de sociale orde volgens het kastensysteem nog steeds. Daarom streeft deze beweging nu radicaal en volmondig voor echte participatie in het besturen.

Raj en Jyothi, twee charismatische karakters, zijn leiderfiguren die nationaal en internationaal aanzien hebben als Dalit activisten. Hun boodschap weerklinkt tot ver buiten de grenzen van het Tumkur District; regelmatig zijn ze te gast op internationale conferenties (Nederland, Zuid Afrika, Kenia, Verenigd Koninkrijk, Vietnam, Zwitserland...) om er over hun visie te vertellen. Toch blijven beiden zeer bescheiden en vooral nauw verbonden met de Dalits in de omgeving van Tumkur.

---

¹¹¹ Seminarie MC. Raj en Jyothiraj, Booshakti Kendra, Nelehal, 28/03/’07

¹¹² RAJ, M.C. (2001) “*Dalitology, The Book of The Dalit People*”, Ambedkar Resource Centre, REDS (Rural Education for Development Society), Tumkur

¹¹³ gesprek met Swamy, Dalit trainer en leider en M. Ramalingaiah, president van Dalit Jagruti Samithi, REDS, Tumkur, 03/04/’07

M.C. Raj en Jyothi op de opening
van een nieuwe Dalit *panchayat* nabij Tumkur.
Een van de Dalit vrouwen legt rijst
in het haar van Jyothi om haar te eren. (29/03/'07)

Hieronder wil ik twee analyses weergeven die Raj beschrijft in zijn werken en die in verschillende gesprekken en seminaries uitgebreid werden besproken. In de eerste plaats wil ik de verschillende projecten van brahmanisme beschrijven waaronder de Dalits gedurende drie millennia geleden hebben en nog steeds lijden. De Brahmaanse manier van leven is niet enkel een paradigma, maar een sociale structuur die implicaties heeft voor de hele maatschappij. Daarna volgen de projecten en strategieën die de Dalits kunnen bevrijden.

3.2. De projecten van de Brahmaanse Orde tegenover de Dalits ¹¹⁴

• HET BEMACHTIGEN VAN LAND

Het probleem van grond weegt zeer zwaar op de ganse problematiek. Voor de Dalits zelf is de verovering van land een collectief trauma dat gestart is drie millennia geleden en dat nog steeds aan de gang is. Tegenwoordig is 86 procent van de Dalits landloos, drie kwart van de Dalits leeft op het platte land.¹¹⁵ Vele ontwikkelingsprogramma's zetten zich in voor het ontwikkelen van de Dalits maar schieten tekort wanneer het gaat om het draaien van de tafels. De strijd voor land is een zeer moeilijk gevecht; de hogere kastes hebben er alle belang bij dat Dalits hun land wordt ontzegd. Wie zal anders op hun eigen land werken als de Dalits hun grond hebben? Arbeid op het land behoort tot het type werk dat bezoedelt en waar vooral de Dalits voor in aanmerking komen. De relatie tussen macht en land is een universele relatie, maar in de Indische context komt het gewicht van het kastensysteem er nog bij. Zonder land zijn ze volledig afhankelijk van de

---

¹¹⁴ Tenzij anders vermeld komt alle informatie uit de seminaries gegeven door MC. Raj en Jyothiraj, Booshakti Kendra, Nelehal, 27/03/'07- 30/03/'07

¹¹⁵ MACWAN, M. en NARULA, S. (2001) “‘Untouchability’: the Economic Exclusion of Dalits in India ”, International Council on Human Rights Policy, Geneva, p. 4

landheren die hen uitbuiten in onaanvaardbare werkomstandigheden met extreem lage lonen en soms zonder loon. De enige betaling die ze vaak kunnen verwachten is “*last night food*”.¹¹⁶

Raj grijpt terug naar de geschriften van het Hindoeïsme om zijn visies kracht bij te zetten, hier verwijst hij naar het *Ramayana*, een Hindoeïstisch epos. Toen Rama koning werd, moest hij land veroveren van de oorspronkelijke bewoners van het land. Over een mythische periode van 14 jaar vermoordde de held 14000 Dalits. Dit impliceert dat voor de hogere kasten vandaag het beschikken over het grootste deel van het land een recht of plicht is. Op uiteenlopende manieren is doorheen de geschiedenis land van de Dalits ontnomen tot op de dag van vandaag. Raj verwijst naar wat de bisschop Desmond Tutu zei over de blanken die naar Afrika trokken. De blanken hadden de bijbel in hun hand toen ze in Afrika aankwamen en de plaatselijke bevolking had hun land. Nu hebben zij de bijbel in hun hand en de blanken hebben hun land. Het is een vereenvoudiging van de werkelijkheid, maar overal ter wereld heeft zich een gelijkaardig tafereel afgespeeld. Het ontnemen van land van de Dalits gebeurt geruisloos; papieren worden vervalst, wetten worden omgebogen voor economische activiteiten ten voordele van ‘ontwikkeling’. Dalits zijn onbeschermd en zien machteloos toe.

• HET TOEËIGENEN VAN KENNIS EN ONTZEKKEN VAN ONDERWIJS

Het gebrek aan onderwijs voor de onderste bevolkingslaag is in het verleden een substantiële rem geweest op hun vooruitgang. Volgens het kastensysteem zijn zij de dienaars die geen recht hebben op zelfontplooiing. Ook hier geldt dezelfde eenvoudige logica; indien de dienaars zich ontwikkelen en voor andere soorten werk gaan zoeken, wie zal dan de straten schoon houden, de toiletten kuisen, het land bewerken, kosteloos de graven delven, dienen op festiviteiten, ... ?

Het *Ramayana* is opnieuw duidelijk hierover. Op een dag kreeg koning Rama bezoek van een Brahmaan. Deze kwam klagen bij de koning over het overlijden van diens zoon. Hoe kon dit gebeurd zijn? Dagelijks had hij *puja* gedaan en de goden geëerd, er moest ergens in het koninkrijk iets gebeurd zijn dat de goden niet zint. Koning Rama moest actie ondernemen. Hij zond soldaten uit om het probleem in het koninkrijk op te sporen. Al gauw werd de oorzaak van het kwaad ontdekt; een *Shudra* was aan het mediteren. Rama ging in eigen persoon de man, Sambuka, opzoeken. Nadat hij hem naar zijn kaste gevraagd had en het oprechte antwoord vernam, trok hij ogenblikkelijk zijn zwaard en onthoofde de arme man.¹¹⁷

De wetten van Manu dicteren het volgende;

*“If the Shudra intentionally listens for committing to memory the Veda,
then his ears should be filled with (molten) lead and if he utters the*

---

¹¹⁶ gesprek met Swamy, Dalit trainer en leider en M. Ramalingaiah, president van Dalit Jagruti Samithi, REDS, Tumkur, 04/04/07

¹¹⁷ RAJ, M.C. (2001) p. 482-484

*Veda, then his tongue should be cut off; if he has mastered the Veda
his body should be cut to pieces.”*

[Manu xxii. 4]¹¹⁸

Vandaag is de situatie gelukkig enorm veranderd en is onderwijs wel toegankelijker. Toch blijft het een groot probleem bij vele Dalit families. Kinderen kunnen wel naar school gaan, maar stoppen halverwege de middelbare school om te gaan werken en hun familie te helpen. In de scholen zelf krijgen de kinderen vaak ook hun portie discriminatie; soms worden zij achteraan het leslokaal geplaatst of moeten ze buiten lunchen in plaats van bij de groep.¹¹⁹

• HET TOESCHRIJVEN VAN BEPAALDE KWALITEITEN

Hiermee zoekt Raj naar de negatieve identiteiten en labels die de Dalits meekregen doorheen de geschiedenis. Op allerlei manieren en op talrijke plaatsen in de Hindoe geschriften wordt gezocht naar het bestempelen van de Dalits, het refereren naar contexten die de onderdrukking bekrachtigen, het toekennen van negatieve eigenschappen.

- Zo zouden Dalits de *rakshasa*'s zijn; demomen, zwarte duivelse figuren. In het *Ramayana* was Ravana, de lokale koning die Sita ontvoerde, een *rakshasa*. Deze term wordt (bewust) verward met *rakshaka*'s, de beschermers van het woud, de dieren, de kosmos. Wanneer de Hindoeïstische de goden hun offers eisten, was er hout nodig om vuur te maken. De woudbewoners (de inheemse bevolking) die bedreigd werd door de houtkap, boden veel verzet hiertegen. De Hindoes vertellen in verschillende heldenverhalen over de onversaagde moorden van lokale heersers en het uitroeien van hun volk.
- *Asura*'s zijn eveneens duivelse figuren die de oorspronkelijke 'ongelovige' heersers voorstellen. *Sura* staat dan voor een integer en krachtig persoon.
- De *dasa*- of slavenidentiteit bevestigt het onderdrukte karakter van dit volk. Oorspronkelijk komt *dasa* van *dasyu*, hetgeen tegenover de Arische identiteit staat. *Dasyu* stond voor alles wat de Ariërs niet waren; haatdragend, goddeloos, duivels,...
- Meer recent is de benaming van Onaanraakbare een zeer evidente en effectieve stempel.
- ...

Raj benadrukt het feit dat het Dalit volk - en dus ook zichzelf - niet anders kon dan zich hierdoor heel laag te voelen. Zelf werd hij op school door zijn leraars met de bijnaam 'kraaienstront' aangesproken. Deze aanhoudende, vaak subtiele, maar altijd denigrerende steken kunnen volgens Raj door niemand anders begrepen worden dan door de Dalits zelf; "*like no man can understand what it feels like to give birth.*"

---

¹¹⁸ geciteerd in RAJ, M.C. (1998) "*From Periphery to Centre, Analysis of the Paradigm of Globalization- Casteism-Dalitism*" Ambedkar Resource Centre, REDS (Rural Education for Development Society), Tumkur, p. 56

¹¹⁹ gesprek met Kempama, moeder van zes kinderen, Brahmasandra, 13/03/07

- **HET GEBRUIKEN VAN DUBBELE STANDAARDS**

Het gebruik van andere waarheden voor andere groepen doordringt de Indische realiteit door de implicaties van het kastensysteem. De verschillende standaarden zijn in de werkelijkheid zichtbaar, maar zijn in symbolische taal of het religieuze discours even voelbaar. Een voorbeeld dat voor zich spreekt is het devadasi systeem. Prostitutie wordt ook in India sociaal niet aanvaard. Dalits blijven onaanraakbaar. Toch stelt Jyothi vast; “*our women have become the most touchables. We want to become don’t touchables!*” Aan de tempels mogen Dalits offergaven geven, zoals geld, maar zelf mogen ze de tempels niet betreden. De realiteit is *maya* (illusie) en *maya* wordt realiteit. Raj vertelt over een vooraanstaand lid van een tempel in Tumkur. De man, een Dalit, was enkele jaren geleden in de tempel geweest voor een belangrijke viering. Hij had zich dus niet gehouden aan de religieuze code. De dag nadien hadden de priesters de hele tempel gereinigd met urine van een heilige koe. Tegen dergelijke religieuze redeneringen en dubbele standaards botsen de Dalits in India dagelijks.

- **GRADATIES VAN GELIJKHEID**

Volgens de hiërarchie van het kastensysteem zijn er enerzijds voorrechten en anderzijds de plichten en het ontzeggen van (voor)rechten, waardigheid. Elke kaste heeft zijn trots omdat hij een andere kaste kan domineren. Ook binnen de gemeenschap van de Dalits wordt er gediscrimineerd. De basisprincipes van het Brahmanisme gaan over superioriteit en inferioriteit, rein of bezoedeld zijn. Deze bakenen de grenzen af van de gelijkheid.

- **DE TECHNOLOGIE VAN COÖPTATIE**

Raj beschuldigt het Hindoeïsme ervan symbolen van verzet te integreren en coöpteren in het Hindoeïsme. Deze worden gepromoot of zagezegd aanvaard om opstanden te vermijden. Een historisch voorbeeld hiervan is het verzet van de Boeddha tegen het Hindoeïsme. Al gauw integreerde het Hindoeïsme hem als incarnatie in het pantheon tussen de uitgebreide en kleurrijke familie van de Hindoe goden. Raj ziet hetzelfde gebeuren met B.R. Ambedkar, die lange tijd is doodgezwegen door de dominante kastes. Niet dat hij vergoddelijkt zal worden, maar tegenwoordig ziet men hem gelauwerd worden door Hindoes die zijn ideologie allesbehalve onderschrijven.

3.3. De projecten van Dalitisering ¹²⁰

De term roept voor velen misschien eerder een separatieve beweging op, dan dat het om een project zou gaan dat voor gelijkheid staat. Het plan reikt veel verder dan verzet. Dalitologie wil niet geloven in één universele waarheid of één cultuur, wil niemand beroven van hun vrijheid en verwachten hetzelfde van anderen. Dalits willen eenvoudigweg een plaats in dit land. Via symbolen en een eigen discours plaatsen zij een alternatief tegenover het Brahmaanse paradigma. Zo is zwart één van de kleuren die hier geherwaardeerd wordt. Bepaalde symbolen worden gebruikt om hun identiteit en sterkte te onderstrepen, nooit om enige superioriteit uit te drukken. Waar wit steeds symbool staat voor zuiver, waarheid, orde, maagdelijkheid, licht of superioriteit, krijgt het kleur zwart automatisch een tegengestelde negatieve betekenis. Kleuren zijn symbolen van een realiteit geworden, hetgeen indirect gevaren inhoudt, zeker als men aan racisme denkt. Zo willen de Dalits eindelijk de trots op hun donkere huidskleur uitdrukken en het kleur zwart een nieuwe dimensie geven door het extra in de verf te zetten. Jyothi en Raj dragen beiden zwart, vele Dalit leiders hebben dit gebruik al overgenomen. Zwart is echter een kleur dat niet dagelijks gedragen wordt en stoot soms op bedenkingen en vragen. Maar de lichte controversen rond hun klederdracht siert hun trots alleen maar.

De blauwe *tilak* op het voorhoofd is eveneens een uitdrukking van deze Dalit identiteit via kleuren.¹²¹ Blauw staat voor de onbegrensde ruimte; de hemel, de oceaan. Dalits willen kunnen leven, denken en voelen zonder grenzen of kasten. Blauw, indigo meer bepaald, staat ook voor de revolutionaire geest van de Dalits. Tijdens de Britse overheersing kwamen in 1857 de boeren van Pabna (nu Bangladesh) in opstand tegen de slavendrijverij van de Britse landheren.¹²² Indigo dat door de boeren (vooral Dalits) gekweekt werd in plantages, moest tegen extreem lage prijzen verkocht worden aan de Britten. Dit systeem werd in stand gehouden door de legislatieve maatregelen van de Britse regering en Indische handlangers. De situatie werd voor de boeren steeds ondragelijker en eindigde in de indigo revolutie van Pabna.¹²³

Het zal duidelijk worden dat de verschillende projecten van de Dalit beweging in Tumkur monumentaal en ambitieus zijn. Het zijn constructieve strategieën voor bevrijding waaraan uitgebreide studie en analyse is voorafgegaan. Er bloeit een nieuw discours dat tijd zal nodig hebben om het gewicht van het Brahmaanse discours te evenaren, maar de nood aan dit nieuwe denkkader is groot. Franco en Parmar merkten terecht op dat “*discourses often are used for*

---

¹²⁰ Tenzij anders vermeld komt alle informatie uit de seminaries gegeven door MC. Raj en Jyothiraj, Booshakti Kendra, Nelehal, 27/03/'07- 30/03/'07

¹²¹ zie voetnoot 9

¹²² “*Some aspects of the 1857 rebellion in Bihar*”, Ram Swaroop (geraadpleegd op 15/05/'07) onlineversie website Peoples Democracy, www.pd.cpim.org/2007/0506/05062007_1857.htm

¹²³ RAJ, M.C. (2001) p. 198-199

repression, but might as well be a practice of justice.”¹²⁴ Dalitologie wil deze rol aannemen. Er is een sterke nood aan organische intellectuelen onder de Dalits die bijdragen leveren aan de Dalit bevrijding. De middelen hiertoe zijn niet beperkt; collectieven van filosofen en activisten, het publiceren van gedichten, kortverhalen, pamfletten, wetenschappelijke artikels en krantenartikels, het organiseren van seminars,...

Hieronder wil ik een aantal van de projecten van Dalitisering belichten.

• HET VERBREDEN VAN DE HORIZON

Onderwijs is niet ontoegankelijk voor Dalits, maar de waarden die worden verspreid zijn voornamelijk de Brahmaanse. Wijsheid wordt nog steeds aanzien als iets dat de hogere kastes toebehoort, terwijl het een recht is voor iedereen. Dalitologie wil de kennis van de Dalits niet laten verloren gaan. Hun wijsheden, zoals bij vele indigene volkeren, worden mondeling doorgegeven en zijn tegenwoordig bedreigd door de modernisering. Een strategie in de Dalitisering is het herwaarderen van deze kennis via de gemeenschap. Elke avond na het werk wanneer de gemeenschap samenkomt in het dorp, wordt tijd gemaakt om iets aan de groep mee te geven. Niet elke dag trekt even veel volk en niet elk onderwerp moet vanuit de kennis van de voorouders komen. Ook kranten worden voorgelezen, men volgt bepaalde dossiers op, draagt gedichten voor, ... De staat komt hier uiteraard nergens aan te pas en legt geen onderwerpen of thema's op. Alles komt vanuit de gemeenschap. De kinderen moeten echter verplicht worden om ook naar de staatschool te gaan. Maar de staat zou moeten toezien dat ook in de in de onderwijsmechanismen geen dominantie of discriminatie speelt.

• DALIT RELIGION

In het project van de Dalitisering is het de bedoeling dat de Dalits zich ontdoen van het juk van het Hindoeïsme. Deze religie heeft hen lam gehouden, onderdrukt en uitgesloten uit de maatschappij. Het Hindoeïsme is rijk aan verhalen, goden en helden maar barst van de gewelddadige en racistische uitpattingen van diezelfde legendarische figuren. Raj duidt op de vele tegenstrijdigheden en gewelddadigheden zoals ook B.R. Ambedkar deed in zijn *Riddles in Hinduism*.¹²⁵ Zo is het epos het *Mahabharata* (over een grote strijd tussen twee familieclans) een reusachtige bekrachtiging van het *varna* systeem waarin elke kaste zijn plicht heeft. Een zeer geprezen deel van dit 'oorlogsverhaal', de *Bhagavad Gita*, is een argumentering van de god Krishna tegenover de strijder Arjuna. Deze krijger vraagt in het heetst van de strijd raad aan Krishna, in de gedaante van zijn wagenmenner; hoe moet hij in hemelsnaam zijn eigen broers en familie doden? Het antwoord van de god is dat Arjuna een Kshatriya is, het is daarom zijn plicht

---

¹²⁴ Franco F. en Parmar V. geciteerd in HARDY, D. (2004) p. 47

¹²⁵ AMBEDKAR, B.R. (1987) "Writing and Speeches", *Riddles in Hinduism* (unpublished writings), Vol. 4, Education Department Government of Maharashtra, Bombay

om te doden en de wapens op te nemen, alleen zo kan hij zijn *dharma* vervullen. Het is niet alleen zijn recht maar ook zijn taak om de pijl af te vuren. Of het schot hem zal raken of doden, hangt volledig af van de vorige daden van zijn tegenstander. Als Dalit ziet Raj de Hindoeïstische geschriften als aaneenrijgingen van allerhande soorten geweld en irrationaliteiten die vandaag nog steeds het schenden van rechten en wetten goedpraten.

Dalitologie, de Dalit religie en ideologie, gebruikt geen termen zoals Zonde, Goed en Kwaad, noch is er ook maar één god. Dalitologie is gebouwd op historische ervaring, put inspiratie uit de belevingen van de Dalits, hun geschiedenis en wortels. De intense kosmische band die de inheemse bevolking had met *booshakti* ('moeder aarde') en met de voorouders wordt herbeleefd. Deze boodschap en religie opnieuw verspreiden zal de beweging veel geduld kosten gezien de vele gelovige Hindoe Dalits.¹²⁶

Inhoudelijk draagt de Dalit religie, naast de band met de natuur, de kosmos, nog een extra dimensie mee. In *Dalithink*¹²⁷ verklaart Raj hoe deze filosofie een effectief middel voor bevrijding is;

*“When there is no difference between cognition and emotion, when there is a congruence between feeling and thinking, it is a mark of Dalit Philosophy... We cannot ask (the dominants) to recognize our emotive intelligence to become a ground for argumentation. We are ready to engage Brahmanism and Capitalism at their levels. We do not have to make philosophy a tool of oppression as has the dominant order done (sic). But we can make philosophy an effective instrument of liberation.”*¹²⁸

Met dit citaat wil ik stilstaan bij de strategische rol die de Dalit religie zal spelen. Raj begint bij Marx en diens analyse van de maatschappij. Daarin vormt economie de basisstructuur van een maatschappij. De structuren daarboven zijn enerzijds de organiserende systemen sociologie en politiek en anderzijds de betekenisgevende systemen cultuur en religie. De redenering die Raj volgt start hier. Hij wil de betekenis van religie veranderen en in plaats dat religie een legitimering is van de dominante orde, wil hij religie een bevrijdende en revolutionaire inhoud geven. De filosofie, ideologie en religie zijn nauw met elkaar verweven en op sommige plaatsen moeilijk te onderscheiden. Met deze waarden gaat hij verder; *“Our religion is our politics”*.

---

¹²⁶ In verschillende dorpen waar REDS mee samenwerkt, prijken nog steeds de kleurrijke afbeeldingen van Hindoeïstische goden. Raj vreest dan ook dat in dit beginstadium de *Booshakti* geïncorporeerd zal worden binnen het Hindoeïstische godenpantheon. Andere meer voor de hand liggende symbolen worden in deze nieuwe beweging reeds vlot overgenomen; vele Dalits die met trots de blauwe *tilaks* (teken op het voorhoofd) reeds gebruiken, elkaar begroeten met het krachtige *Jai Bhim* ('leve Ambedkar') en Dalit leiders die zwarte hemden dragen.

¹²⁷ RAJ, M.C. (2006) *“Dalithink, an adventure into Dalit Philosophy”* Ambedkar Resource Centre, REDS (Rural Education for Development Society), Tumkur

¹²⁸ geciteerd in *Unbroken People* (quarterly magazine), Vol. 2, n° 8, January 2007, p. 13

- **INTERN REGEREN**

De politiek die gevoerd moet worden in deze visie, draagt de boodschap van participatie hoog in het vaandel. De klassieke visie over macht is tweeledig; macht als verzet en macht als dominantie. Raj ziet het huidige model van de natie staat duidelijk als een dominante macht;

*“The emergence of the Nation State is the manifestation of a synchronization of totalitarian power in the hands of an oligarchy in the name of democracy. The discourse of democracy is the official mechanism within the Nation State to offset all resistance to the exercise of totalitarian power by the Nation State.”*¹²⁹

Omdat veel Dalit *empowerment* bewegingen gestopt zijn bij verzet, introduceert Raj hiernaast een derde pool; macht als participatie. Hiermee gebruikt hij allesbehalve de taal of slogans die het hedendaagse ontwikkelingsdiscours oplegt. Hij ziet participatie als deelname in het regeren; enerzijds toegang tot materiële waarden zoals land, anderzijds een ‘spirituele’ deelname in waarden, normen, wetten en ethiek. Deze normen en wetten worden steeds vanuit de hogere kasten gedirigeerd. Dalitisering moet inhouden dat Dalits eveneens normen en waarden kunnen genereren.

Het middel hiertoe zijn de *panchayats*. Dalits hadden tot voor de komst van REDS geen toegang tot de officiële dorps*panchayats*. Enkel zwiingend en in gebogen houding mochten ze aanwezig zijn. Vele beslissingen worden daar genomen en disputen opgelost. Maar voor de Dalits ontstaan de problemen veeleer daar, dan dat ze worden verholpen. De grondwet telt in deze context meestal niet. Het gewicht dat de dorps*panchayat* heeft, weegt op de Dalits door. De eerste Dalit *panchayat* werd opgericht in 2005. De aandrijvende kracht hiervoor was REDS en het Booshakti Kendra. Vandaag zijn er in het Tumkur District 500 Dalit *panchayats* op dorpsniveau, 30 op *hobli* niveau en 9 op *taluk* niveau. De verkiezingen voor een district*panchayat* vonden plaats op 14 april 2007 in Tumkur, op de geboortedag van Ambedkar. Naar schatting verzamelden 20 000 Dalits op dit gebeuren. Deze verkiezingen volgden het patroon van Europese kiessystemen en maakten deel uit van de strategie om druk uit te oefenen op de regering om electorale hervormingen door te voeren. Via de District Dalit *Panchayat* Parlementsverkiezingen werd getoond dat proportionele vertegenwoordiging het meest wenselijke kiessysteem is, niet alleen voor Dalits maar ook voor minderheden zoals tribalen en vrouwen. In de *panchayats* op alle niveau’s moeten overigens minimum de helft van de verkozenen vrouw zijn. “*Now if this kind of elections could be done all over India before the next general elections in May 2009...*”, aldus

---

¹²⁹ RAJ, M.C. (2001) p. 563-564

Edwin, werkzaam in een ngo die focust op alternatieven in het ontwikkelingsbeleid, voor de gelegenheid lid van de Verkiezingscommissie voor de Districtpanchayat.¹³⁰

In de aanloop van de verkiezingen in Tumkur verschenen slogans op de muren;
“Let Dalit Governance come. Dalit rise is the rise of the nation.”¹³¹

De onderwerpen die in de *panchayats* aan bod komen zijn zeer divers; interne conflicten, gemeenschapstaks, onderwijs voor de kinderen en gemeenschapsonderwijs, het heropleven van de Dalit instrumenten, communicatie, landkwesties,... Over de kosteloze taken die zij moeten uitoefenen ten dienste van de hogere kastes, willen de Dalits allen op eenzelfde lijn staan; ofwel vragen ze betaling voor de klus, ofwel doen ze het kosteloos maar vragen ze of een gelijk aantal mannen uit de gemeenschap van de hogere kastes hen wil helpen, ofwel weigeren ze de opdracht. Uiteindelijk willen zij samen met de ander kastes terug één gemeenschap vormen waarin problemen of alledaagse kwesties samen worden aangepakt.

• HET TERUGVORDEREN VAN LAND

Land, grond, moeder aarde is een van de centrale krachten in de Dalit religie. Maar land is ook een vitaal strijdpunt op de agenda van de Dalit *panchayats*. REDS en Booshakti Kendra ijveren via de *panchayats* voor landherverdeling en eisen 5 acres grond¹³² per Dalit familie. De vraag naar 5 acres land is een minimum dat ze aan de regering vragen, niet een maximum. Volgens berekeningen van de Indische regering is iedereen die 5 acres of minder bezit een ‘kleine boer’. In India is er 30 miljoen hectare land beschikbaar voor distributie, 2.2 miljoen hectare in Karnataka.¹³³ Raj stelt dat de regering het niet verdeelt aan de armen en de Dalits, want wie zou

¹³⁰ uit een email van M.C. Raj en Jyothiraj, 20/04/'07

¹³¹ vertaald door Roshni, medewerkster REDS, email 14/05/'07

¹³² 1 acre is ruim 4000 m²

¹³³ uit een email van M.C. Raj, 20/05/'07

anders de steden proper houden, de toiletten reinigen? De duizenden acres zijn meer weggelegd voor nieuwe snelwegen en grote bedrijven, dan voor de mensen die het echt nodig hebben.¹³⁴

Vandaag hebben REDS en Booshakti Kendra op verschillende manieren (via gerecht, druk en andere middelen) ruim 4000 acres in het district kunnen terugvorderen. Onder het motto ‘You get

Tussen de twee (Dalit) symbolen, een andere slogan;
“Give us land! Get our votes”¹³⁵

our Vote, we get our Land’ willen REDS en Booshakti Kendra de gronden via de bestaande politiek herverdelen. Aangezien de vrouwen zorg en organisatie op zich nemen, moeten de gronden aan de Dalit vrouwen gegeven worden. De slagzin van ‘Land for Vote’ staat overall verspreid in het district geschilderd en geafficheerd op de muren. De bedoeling hierachter is eenvoudig en strategisch. De partij (behalve de Hindoeïstische BJP- *Bharatiya Janata Party*) die de belofte van 5 acres land officieel in haar manifest opneemt, krijgt de stem van de Dalit gemeenschap. Deze maakt in sommige gebieden een kwart van de stemmen uit en weegt dus zwaar door. Het is van groot belang om de stemmen te bundelen, want bij elke verkiezing raken ze verdeeld over de verschillende partijen.¹³⁶ Hierdoor krijgt de Dalit gemeenschap nooit de kracht die ze nodig heeft.

¹³⁴ Ibid.

¹³⁵ vertaald door Roshni, medewerkster REDS, email 14/05/07

¹³⁶ “The dominant caste communities develop deep rivalries among themselves in ordinary times, in business, in politics, in social life. However, they are very strong in the unification of their votes at the time of elections. They prove that they are a strong community and do not compromise on the advantages that should accrue to their caste in the election results. However, it is the other way round in Dalit life. We are generally united and support one another in ordinary times. However, when it comes to elections we have the sudden spurt of unknown Dalit leaders each selling the Dalit people in the election market by owing allegiance to as many parties as possible. The Caste forces know how to divide us during elections and we keep losing our unity and strength at the most crucial time of our political life. We should become one community and one vote through the Dalit Panchayats.”
uit een email van M.C. Raj en Jyothiraj, 31/12/06

De start van deze campagne ging samen met het inluiden van het Ambedkar Yuga (tijdperk). Het nieuwe millennium ging voor de Dalits van start op 20 januari 2000 en werd voorafgegaan door het publiceren van een boek,¹³⁷ vele demonstraties, aankondigingen en bewustmakingscampagnes doorheen de staat. Deze massale beweging die in Karnataka voelbaar was, lokte reacties uit bij de hogere dominante kastes. Jyothi vertelde dat de kranten zeer weinig over de verschillende acties rapporteerden en dat enkele dagen voor de grote dag in januari een dreigende bommelding werd gedaan. Wellicht wou men hiermee de dag boycotten, maar desondanks was er een massale opkomst van 42 000 Dalits en sympathisanten. “*We rather die with Raj and Jyothi!*” was de boodschap uit de massa die haar is bijgebleven.

- **NATIONAL GOVERNANCE**

Om de nodige veranderingen teweeg te brengen moet zoals eerder vermeld het nationaal kiessysteem ook gewijzigd worden. De Dalit beweging in Tumkur wil proportionele vertegenwoordiging; “*it is time we change our number into vote, which in turn should become our power*” is de boodschap die vaak weerklinkt. Het systeem van de reserveringen levert voor de Dalits weinig op, de Dalits die deze zetels innemen zijn geen vertegenwoordigers omdat ze verkozen worden door een gemeenschappelijk electoraat. Raj deed onderzoek naar het Duitse electoraal systeem dat volgens hem beloftevol is en veel positieve voorbeelden inhoudt voor Dalits en andere ‘minderheden’. Hij wil dit niet voorstellen als een exclusief voordeel voor deze gemeenschappen, maar gelooft dat gans India hier baat zal bij hebben. Het boek hierover zal hij dit jaar nog publiceren. De campagne hiervoor zal uiteraard veel groter zijn dan wat nu gebeurt op deelstaats- en districtniveau.

- **VOORRANG AAN DE DALIT VROUW**

Deze strategie heeft niets te maken met de gender benadering uit de millenniumdoelstellingen. Dit project overstijgt de andere en doordringt de volledige filosofie. Ondanks het feit dat de mannen in de Dalit gemeenschappen de schijn van macht op zich nemen, zijn het nog steeds de vrouwen die alles rond doen draaien. De oeroude verering van de vrouw (en Moeder Aarde) is een traditie uit de matriarchale Dalit cultuur, die in het Dalitiseringsproces heropleeft, zelfs prioriteit heeft. Het privilege om te regeren en macht uit te oefenen moet de Dalit vrouw toekomen. In de praktijk heeft deze beweging enorm veel Dalit vrouwen doen bloeien tot Dalit leiders en in de *panchayats* moet er een meerderheid vrouwen zijn. Met het overdragen van de macht aan de Dalit vrouwen en andere indigene vrouwen zal de beschaving wereldwijd een nieuwe dimensie krijgen, aldus Raj en Jyothi. “*Our men have betrayed us over the past two millennia. They have given away our land, our dignity and our labor to the dominant caste*

---

¹³⁷ RAJ, M.C. (1999) “*from the year 2000...Ambedkar Era*” Ambedkar Resource Centre, REDS (Rural Education for Development Society), Tumkur

*forces. They have become virtual slaves of caste forces through the traditional 'free caste labor'. It is time to stop relying completely on the leadership of our men.”*¹³⁸

- **TRANSFORMEREN VAN DE BESCHAVING**

Deze Dalit beweging wil de betekenissen die vandaag in de dominante discours worden gegeven aan beschaving en barbaars niet onderschrijven. Deze gemeenschap heeft zich lang genoeg moeten onderwerpen aan de barbaarse wreedheden van de zogezegde beschaafde wereld. Raj gebruikt vaak het neologisme ‘*objugation*’ (versmelting van *subjugation* of *objectification*) wanneer hij spreekt over onderwerping. Hiermee bedoeld hij de realiteit waarin in dit geval de Dalits niet langer het onderwerp zijn in hun eigen geschiedenis of land, maar tot lijdend voorwerp zijn geworden, tot object. Hij trekt de lijn door naar Irak en de huidige oorlog daar; Irakezen zijn niet langer onderwerp in hun eigen geschiedenis, maar de president van de Verenigde Staten is er het handelend voorwerp geworden. Raj trekt de perspectieven breder en neemt waar; “*the world is badly in need for an alternative*”. Indigene volkeren kunnen hier volgens hem een voorname en positieve rol in spelen.

De vele veranderingen en transformaties die op het programma staan van de Dalitisering zijn ambitieus, daar zijn Raj en Jyothi zich volledig van bewust. Ze zien in dat dit proces enorm veel tijd¹³⁹, geduld en opofferingen zal vergen. Deze beweging wil niet overhaast te werk gaan en bovendien nooit de voeling met de mensen verliezen. De focus is op de kracht die van de basis komt, deze moet de Dalitisering dragen.

---

¹³⁸ uit een email van M.C. Raj en Jyothiraj, 31/12/'06

¹³⁹ Deze Dalit beweging is wat dit betreft wel realistisch en ziet in dat het Dalitiserings- en bevrijdingsproces zeker nog enkele eeuwen zal duren.

DEEL 3:

GLOBALAAL

Internationale agenda

Via de lokale focus kon ik mijn blik scherp stellen om ze hierna bij te stellen en uit te zoomen om de kwestie globaal te benaderen. De stap naar lobbyen op nationaal niveau in India wordt hiermee overgeslagen maar niet genegeerd. Nationale Dalit bewegingen en andere ngo's sloegen de handen in elkaar en vormden doorheen de jaren nationale netwerken die noodzakelijk waren om internationaal druk uit te oefenen.

4. Het Internationaliseren van de Dalit Problematiek

Om te beginnen moet worden duidelijk gemaakt dat het feit dat de Dalits uitreiken naar zichtbaarheid in internationale organen een helder teken is dat zij op nationaal niveau de bestaande middelen reeds vruchteloos benut hebben. Het aanpakken van de problematiek verschoof zich daarom buiten de landsgrenzen. Maar doorheen dit proces van internationalisering bleven de Dalit ngo's worstelen met de Indische regering die hen tegenwerkte om vooruitgangen te boeken. Ook op het internationale niveau verliezen de Dalit bewegingen en sympathisanten hun geduld en vastberadenheid niet.

De National Campaign on Dalit Human Rights (NCDHR, 1998) kan aanzien worden als de organisatie die de spits afbeet in het bepleiten van de rechten van de Dalits op internationaal niveau. NCDHR koppelt de nationale en lokale strijd aan internationale zichtbaarheid. Hoewel zij als campagne het internationale mensenrechtenbeleid onderschrijven, willen zij de mensenrechten niet interpreteren in Westerse termen als individuele rechten, maar veeleer als groepsrechten die de visies van indigene volkeren met zich meedragen;

“We are shocked by the fact serious discussions on human rights have been clouded by an excessive focus on individual liberty because of the

*predominant focus on the individual contemporary Western thinking. An individualism of the type and intensity that is being promoted by the West is in sharp contrast to the indigenous people in general and Dalits and tribal peoples in particular.*¹⁴⁰

Smith ziet de NCDHR niet als de voornaamste instantie die de weg toonde of effende voor internationale zichtbaarheid van de Dalit problematiek. Een eerste fase is volgens hem begonnen bij de interventies van Ambedkar op de Ronde Tafel Conferenties in Londen. De standpunten van Ambedkar botsten hevig met deze van de dominante kastenleiders, er werd hem op het hart gedrukt dat zijn punten interne kwesties waren die na de onafhankelijkheid zouden aangepakt worden. Voor Dalit activisten vandaag zette Ambedkars externe bepleiting van een intern probleem een belangrijk precedent dat de internationalisering van de strijd voor Dalit rechten legitimeerde. Ambedkar toonde dat grenzen voor het kastenprobleem niet moeten getrokken worden rond dorp, district, staat of natie. Interne of externe oplossingen mogen niet gedefinieerd worden door geografische of nationale grenzen.

Daarna volgde volgens Smith een overgangsfase van onzichtbaarheid. De onzichtbaarheid slaat op de stilte over de kastenkwestie in de Universele Verklaring van de Mensenrechten (1948), eveneens ondertekend door de Indische regering. Deze Verklaring refereert naar ras en huidskleur als basis voor discriminatie, niet naar kaste. Smith ziet de Noord-Amerikaanse en Europese dominantie in de VN als oorzaak hiervan. De nadruk op kwesties als ras en huidskleur als norm werd geïnstitutionaliseerd door verschillende VN organisaties. Dit waren veel bepalende beperkingen waarmee Dalit activisten moesten werken. De internationalisering die in deze fase gebeurde, was vooral door het initiatief van Dalits in het buitenland. Zij werden in de jaren negentig actief in verscheidene netwerken tussen de Dalits in het buitenland en de bewegingen in India.¹⁴¹

Gail Omvedt ziet de start van het transnationale Dalit activisme bij Indira Gandhi's afkondiging van de noodtoestand in 1975. Toen mobiliseerden Dalits zich in solidariteit met de zwarte Amerikanen en protesteerden tegen een bezoek van Indira Gandhi aan de Verenigde Staten. Toen pas hoorden Amerikanen de verhalen over de wrede heden tegen de Dalits uit het 'land van Gandhi'.¹⁴²

De Convention on the Elimination of all Forms of Racial Discrimination (CERD), een organisatie van de VN, opereert onder de International Convention on the Elimination of All Forms of Racial

---

¹⁴⁰ Geciteerd in SMITH, P. J., (2005) "The Changing Horizons of Politics in a Network Society- the Dalit Case", Political Science, Athabasca Science, Alberta, p. 19

¹⁴¹ Ibid., p. 13-15

¹⁴² THORAT S., UMAKANT (2004) "Caste, Race and Discrimination: Discourses in International Context", Rawat Publications, New Delhi, p. 188

Discrimination (ICERD). Deze fora werden via druk uit verschillende hoeken gedwongen duidelijke standpunten in te nemen betreffende de kastenkwestie en discriminatie in India. Zonder te refereren naar kaste definieerde de ICERD raciale discriminatie in 1965 nog als volgt;

“Any distinction, exclusion, restriction or preference based on race, colour, descent, national or ethnic which has the purpose or effect of nullifying or impairing the recognition, enjoyment or exercise on an equal footing of human rights and fundamental freedoms in the political, economic, social, cultural or any other field of human life.”¹⁴³

Door voldoende druk uit te oefenen via talrijke ngo's wereldwijd werd in 1996 Yogesh Verhade als waarnemer uitgenodigd door de CERD om te rapporteren over de Indische brutaliteiten tegenover Dalits en tribale bevolking. Het resultaat hiervan waren krasse kritieken van de CERD tegenover de Indische regering enkele maanden later. Voor de eerste maal nam een VN organisatie standpunten in tegenover kastendiscriminatie;

“The Committee states that the term ‘descent’ mentioned in Article 1 of the Convention does not solely refer to race. The Committee affirms that the situation of the Scheduled Castes and Scheduled Tribes fall within the scope of the Convention.”¹⁴⁴

Deze verklaring was volgens Smith de start van een betekenisvolle ontwikkeling. De Indische regering kon eindelijk op de vingers getikt worden door verschillende internationale instellingen. Maar werd deze uitspraak dan ook daadwerkelijk gebruikt?

De fase na internationalisering begon in september 2001; dan werd de Dalit kwestie geglobaliseerd in Durban op de VN- gesponsorde World Conference Against Racism. Het internationale karakter werd gegeven door de intergouvernementele conferentie die plaats vond, het globale karakter door de duizenden aanwezige organisaties uit de civiele maatschappij. Op die manier werd ruchtbaarheid gegeven aan de discriminaties die het kastensysteem nog steeds in stand houdt. Toch zagen de aanwezige Dalit ngo's de resultaten niet als positief. Zo kwam het kastenonderwerp in de openingsspeech van de Zuid Afrikaanse president Mbeki helemaal niet aan bod. De NCDHR, de centrale Dalit organisatie daar aanwezig, kon enkel hoop vestigen in een vermelding van discriminatie op basis van werk en afkomst (niet op basis van kaste). Deze

---

¹⁴³ geciteerd in SMITH, P.J. (2005) p. 15

¹⁴⁴ Ibid., p. 16

vermelding werd tussen haakjes geplaatst, hetgeen technisch betekent dat de kwestie bespreekbaar is.¹⁴⁵

Aan het andere eind wordt namelijk eveneens gelobbyd en druk uitgeoefend vanwege de Indische regering om dit gevoelige onderwerp uit het internationale discours te houden. Raj en Jyoti waren eveneens aanwezig in Durban en waren evenmin enthousiast over de conferentie. De Indische regering had een Nationaal Comité opgericht om naar internationale conferenties te gaan en er duidelijk te maken dat alle maatregelen al getroffen worden om kastendiscriminatie tegen te gaan. Zeker op de internationale conferentie in Durban. De argumenten die de regering gebruikte om te vermijden dat er op internationale conferenties gesproken wordt over discriminatie op basis van kaste zijn uiteenlopend;

- Kaste is niet gelijk aan ras
- Kastendiscriminatie behoort tot het verleden
- De Indische grondwet heeft reeds kastendiscriminatie verboden
- Dit is een interne zaak voor India, de VN hoeft dit niet als discussiepunt op te voeren.
- We moeten onze vuile was niet ophangen bij de VN. Laat ons in plaats daarvan het kastenprobleem intern oplossen.
- Indien kastendiscriminatie wordt opgenomen in de CERD, dan zal de VN economische sancties nemen tegenover India.

De dag nadat Jyoti en Raj op de Zuid Afrikaanse radio een interview gaven, kwam een verklaring van de Indische ambassade in de plaatselijke kranten waarin duidelijk gemaakt werd dat onaanvaardbaarheid niet meer bestond in India en dat Jyoti en Raj leugens verspreidden.¹⁴⁶

De Indische regering nam een dubbelzinnige houding aan in de aanloop van de conferentie in Durban tegenover andere landen. De Afrikaanse landen wilden van deze conferentie gebruik maken om te eisen de schuldenlast op te heffen. India stelde Europese landen voor de keuze; indien zij de Dalit zaak zouden steunen, dan zou India het Afrikaanse verzoek steunen. Omgekeerd, indien Europa de Dalit problematiek zou negeren, dan zou India Europa steunen door het Afrikaanse verzoek niet te erkennen.¹⁴⁷ In de voorbereidende vergaderingen hebben de NCDHR samen met andere Dalit ngo's enorm veel druk moeten uitoefenen om de Dalits en het kastenprobleem op de agenda van deze conferentie te kunnen krijgen. Er was discussie over de

---

¹⁴⁵ “*Divided, WCAR falls*”, Davinder Kumar, *Outlook*, p. 34-35, 10/09/'01

¹⁴⁶ gesprek met Jyoti, REDS, Tumkur, 22/03/'07

¹⁴⁷ RAJ, M.C. (2001) “*Dalitology, The Book of The Dalit People*”, Ambedkar Resource Centre, REDS (Rural Education for Development Society), Tumkur, p. 781-783

inhoud van de problematiek en of die in het kader van dit forum paste, maar uiteindelijk hebben ze door dat gevecht om erkenning veel aandacht kunnen winnen.

Hierna groeide de nood aan verklaringen omtrent de kastenproblematiek en de discriminaties die meer kracht en duidelijkheid konden geven. Zo kwam in 2002 een openlijke veroordeling van de CERD tegenover kastendiscriminatie. In 2005 stelde de VN Mensenrechten Commissie twee verslaggevers aan om een studie en analyse uit te voeren over het kastenprobleem in India en twintig andere landen en daarbij principes en richtlijnen toe te voegen om kastendiscriminatie te bestrijden. Jaarlijks moeten deze hun bevinding doorgeven aan de VN.¹⁴⁸ De Commissie voor Ontwikkeling van het Europees Parlement heeft op 19 december 2006 unaniem een scherpe resolutie aangenomen over de schending van de mensenrechten van Dalits in India. De dag daarvoor vond in het Europees Parlement een hoorzitting plaats over de mensenrechten van Dalits plaats. Paul Divakar van de NCDHR en Ruth Manora van de Indische National Federation of Dalit Women vertelden er indrukwekkende verhalen die de Europarlementariërs ernstig verontrustten.¹⁴⁹ De inhoud van de resolutie is duidelijk veroordelend; ondanks de wetten en verdragen die India ratificeerde, bestaat de discriminatie nog steeds in talrijke domeinen; misdaadaangiften van Dalits worden vaak niet geregistreerd en weinig actie wordt ondernomen door lokale politie, 40 procent van de Dalit kinderen moet apart eten op school, één op drie gezondheidswerkers weigert Dalit kolonies te bezoeken, ongeletterdheid onder Dalits (vooral onder de vrouwen) blijft een groot probleem,... Geweld tegen hen wordt nauwelijks bestraft; de implementatie van de wetten die Dalits moeten beschermen, is nog steeds gebrekkig en de wreedheden, kinderarbeid, dwangarbeid. Onderbetaling en ongelijke kansen hebben nog steeds een verwoestend effect op het leven van de Dalits. Het Europees Parlement doet een dringende oproep aan de Europese Commissie en de Europese Raad (de regeringen van de EU lidstaten) tot een veel actiever beleid. De omvangrijke Europese ontwikkelingssamenwerking met India zou ingezet moeten worden om er toe bij te dragen dat Dalits hun achterstand inhalen. Daarenboven wordt opgemerkt dat er gebrek aan engagement is vanuit de Europese Unie tegenover de Indische regering om het kastenprobleem aan te kaarten op politieke en handelsdialogen.¹⁵⁰

De reacties hierop vanuit India maar ook vanuit andere hoeken waren niet enthousiast. “*It is unfortunate that the EP could come out with such a resolution which lacks balance and perspective,*” stelde Amar Sinha, de woordvoerder van de Indische ambassade in Brussel. Neena Gill, Brits europarlementslid en delegatievoorzitster van South Asian Association for the Regional Cooperation (SAARC) in het Europees Parlement, veroordeelde het rapport en stelde het volgende; “*this is a highly sensitive report on a very important issue and the way it has been*

---

¹⁴⁸ SMITH, P.J. (2005) p. 27

¹⁴⁹ Editorial, *Unbroken People* (quarterly magazine), Vol. 2, n° 8, January 2007, p. 5

¹⁵⁰ “*European Parliament resolution on the human rights situation of the Dalits in India*”, 20/12/06 onlineversie website Europees Parlement, www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?objRefId=134912&language=EN

rushed through Parliament without consultation of either the SAARC delegation, the Sub-Commission on Human Rights, nor the Foreign affairs Committee, is outrageous!” Sunil Prakash, secretaris-generaal van de Europe India Chambers of Commerce (EICC) en voorzitter van de Global Organisation of People of Indian Origin (GOPIO) in België voegt hieraan toe; “I do not think Dalits are being subjected to any type of human rights violations or discrimination in India. The government has taken many policy initiatives and economic measures to see that Dalits have the same rights as all Indians.”¹⁵¹

Op 27 december 2006 zette de Indische Premier Manmohan Singh als eerste Premier de stap om duidelijke uitspraken te doen; hij verklaarde op een internationale Dalit Minderheden Conferentie in New Delhi dat de enige vergelijking met de praktijken van onaanraakbaarheid de misdaden van het apartheidssysteem zijn. De toespraak van Premier Singh maakt een stoutmoedige indruk, hij veroordeelt duidelijk dit onmenselijke systeem en de gebrekkige implementatie van de bestaande wetten, hij bespeelde de gevoelige snaren van zijn publiek door Ambedkar te verheerlijken. Daarnaast wijst hij op de positieve stappen die de regering reeds genomen heeft. Door te verwijzen naar het apartheidssysteem kreeg Singh bergen kritiek over zich vanwege de BJP, de Hindoeïstische partij. *“It was not only unfortunate, but also denigrates India’s image in the comity of nation. (...) We do have our unique caste system with some of its demerits. But it cannot be compared to apartheid,”* aldus de reactie van Mukhtar Abbas Naqvi, woordvoerder van de BJP.¹⁵²

De bedenking zou kunnen gemaakt worden of Singh zijn Dalit en minderhedenpubliek niet naar de mond praat met weeral een reeks holle woorden en lege beloftes. Maar eerder die maand had hij op een Interstaten Raad zijn ministers toegesproken op een gelijkaardige manier. De aanwezige ministers werden in het slot gewezen op de taak die op hen rust, de nood aan politieke wil en harde aanpak van de misdadigers.¹⁵³

Toch blijven hieromtrent nog vele bedenkingen rijzen. Het is verstaanbaar dat Dalits zelf op hun hoede blijven bij al deze grote uitspraken, congressen en nieuwe beloftevolle voornemens. De stevige verklaring van de Indische Premier moet zich moreel en legaal manifesteren in sociale, politieke en economische domeinen. Al bijna 60 jaar heeft de massa Dalits moeten geloven in de bestaande wetten en daaruit voortvloeiende verdragen en verklaringen. De afstand tussen woorden en daden blijft groot. De Dalits moeten zagezegd nog altijd dankbaar blijven voor de reservaties en rechten die hen geschonken worden. Maar Dalit vertegenwoordigers in het parlement volgen veeleer de richtlijnen en de agenda van hun politieke oversten dan dat ze

---

¹⁵¹ “India slams European ruling on Dalits”, *Unbroken People* (quarterly magazine), Vol. 2, n° 8, January 2007, p. 8-11

¹⁵² geciteerd in “Government committed to redress inequities: Prime Ministre”, *Unbroken People* (quarterly magazine), Vol. 2, n° 8, January 2007, p. 14-17

¹⁵³ Ibid.

werkelijk de gemeenschap verdedigen. Wat is het nut van resolutie na resolutie in de Mensenrechten Fora zonder dat hetzelfde via het Indische parlement naar realiteit wordt vertaald?

BESLUIT

Ik heb getracht om aan te tonen dat het kastensysteem nog steeds een schaduw werpt over het leven van de Dalits en een gewicht drukt op de Indische samenleving. De illusie die in India en ook in het westen leeft dat dit een probleem van het verleden is, hoop ik hier ontkracht te hebben. De strijd die op lokaal en internationaal toneel gevoerd wordt, toont aan dat India faalt in het in praktijk brengen van een reeks beloftevolle wetten en verdragen. Het feit dat zoveel individuen op inhumane manier gestraft worden door hun gemeenschappen en overheden wanneer zij op hun rechten staan, dat zoveel Dalit bewegingen in India en in het buitenland actie ondernemen om voorgoed met deze praktijken komaf te maken, wijst erop dat er een grote nood is aan effectieve veranderingen. Uiteindelijk geeft de Indische staat zelfs indirect toe dat er wel degelijk een probleem is, aangezien ze decennia na het opstellen van de grondwet nog specifieke bepalingen ontwierp om de situatie van de Dalits te verbeteren.¹⁵⁴

Het beeld dat de Dalits het laagste statuut ter wereld hebben, was eerder een symbolische vergelijking dan een objectieve waarneming, maar toch is hopelijk duidelijk geworden dat hun positie nog steeds beneden alle peilen is. Daarom wilde ik via de beschrijving van de Dalit activisten in Tumkur een licht werpen op een aantal strategieën voor veranderingen die als voorbeeld zouden kunnen dienen voor andere sociale bewegingen. Uiteraard is iedere context anders en zijn onderdrukkingen wereldwijd niet over dezelfde kam te scheren, maar toch geloof ik dat deze concrete beweging enkele doeltreffende strategieën gebruikt. Er kan op zijn minst gezegd worden dat hun aanpak beloftevolle oplossingen biedt voor de kastenproblemen in India.

De klemtoon op het terugwinnen van land is een strategie die gericht is op het herstellen van een onrechtvaardigheid die al millennia aan de gang is. Niet dat de Dalits hebzuchtig of wraakzuchtig zijn ingesteld, maar het inpalmen van land beknot hen wel in hun levensonderhoud en mogelijkheden. De 5 acres land per Dalit familie kunnen een constructieve oplossing bieden voor de armoede bij landloze families. Landbouwgrond creëert rijkdom en ondersteunt de mensen in hun levensonderhoud. De vrouwen die formeel wel het recht hebben grond te bezitten, maar in praktijk hier zelden aanspraak op kunnen maken,¹⁵⁵ kunnen via het plan van de grondherverdeling een katalysator zijn voor vooruitgang.

---

¹⁵⁴ zoals bijvoorbeeld de Scheduled Caste and Scheduled Tribes (Prevention of Atrocities) Act (1989) & Rules (1995)

¹⁵⁵ AGARWAL, B. (2002) "Are we not peasants too? Land rights and women's claims in India" SEESD, New Delhi, p. 2

De *panchayats* blijken in het Tumkur district een groot succes te zijn en nemen alleen maar toe in aantal. Hiermee trachten ze structureel en van onderuit de problemen aan te kaarten en op te lossen. Met veel geduld klimmen ze op in de politieke structuren; van dorpsniveau, naar *hobli*, *taluk* en nu ook op district niveau is er voor Tumkur een Dalit *panchayat*. Ze willen zich geen illusies maken dat deze strijd snel voorbij zal zijn, noch willen ze direct politieke partijen oprichten. Eerder blijven ze dicht bij de gemeenschap en trekken zo geleidelijk aan de massa mee. De twee stichters van deze beweging hebben alvast hun trouw tegenover de Dalit gemeenschap bewezen. Dat bewijst een anekdote die Jyothi me op het einde van mijn verblijf vertelde. In de jaren '80 reden zij en haar man met hun toen acht maanden oude dochter met een brommer van dorp tot dorp om de mensen te vertellen over de nood om zich te verenigen. Op een avond waren ze op bezoek in een Dalit gemeenschap die hen uitnodigde om die nacht een toneel festival bij te wonen. Ze gingen in op de uitnodiging maar besloten eerst Archana, hun dochter, naar de vader van Jyothi te brengen. Net voor ze het dorp wilden verlaten, kregen ze een briefje toegestoken waarop stond dat als ze die nacht zouden terugkomen naar het Dalit dorp, ze hun ledematen en hun leven zouden verliezen. Met angst in het hart deden ze het verhaal aan de vader van Jyothi. Zijn reactie was verrassend en veel bepalend. Hij zei dat hij en zijn vrouw goed voor Archana zouden zorgen, maar dat zij en Raj terug naar het dorp moesten. Jyothi en Raj hebben zijn raad gevolgd en woonden de festiviteiten bij terwijl mannen van de hogere kastes op hun brommers met kettingzagen en messen rond het gebeuren reden. De Dalits hebben de dreigingen volledig genegeerd en gefeest tot 's morgens vroeg. Achteraf hebben Jyothi en Raj vernomen dat op hun weg naar huis om de zoveel meter een Dalit stond om hen te beschermen voor moest er toch iets gebeuren. Dit was voor de Dalits een duidelijk signaal dat hun leiders echt naast hen staan en hen niet zullen verlaten. Ondanks de bedreigingen die zij nog steeds krijgen, vreest geen van beiden de dood. "*If you are afraid to die you are already dead,*" zei Raj na deze anekdote. Hij is er ook van overtuigd dat indien iemand hen zou vermoorden, de beweging alleen maar sterker zou worden.¹⁵⁶

De idealen, en dromen, geschiedenis die ze meeslepen en toekomst waar ze op hopen, geeft hen wilskracht, moed en lef. Deze eigenschappen zijn wel vaker kenmerkend voor sociale bewegingen, grassroots organisaties en activisten. Als er dan toch iemand een voorbeeld hieraan kan nemen, zullen het eerder de hogere instanties zijn; internationale instellingen en politici. De kloof tussen top down en bottom up is nog veel te groot. Waar en wanneer zullen beiden elkaar ontmoeten? Nog een extra resolutie of aanbeveling zal weinig verandering brengen. Er is nood aan duidelijke signalen en daden vanuit de politiek die eveneens getuigen van lef en wilskracht om muren te doorbreken en de bestaande orde in een rechtvaardige richting te leiden.

---

¹⁵⁶ gesprek met Jyothiraj en Raj, Booshakti Kendra, Nelehal, 28/03/'07

VERKLARENDE WOORDENLIJST

<i>Booshakti</i>	letterlijk; Kracht van de aarde (vrije vertaling; moeder aarde)
<i>Brahmanen</i>	de hoogste kaste in het kastensysteem; traditioneel zijn dit de priesters en geleerden
<i>Devadasi</i>	tempelprostitutie; illegaal systeem waarbij jonge meisjes uit arme (Dalit) families aan de tempel worden geschonken en daar ter beschikking moeten staan voor de priesters en mannen van de hogere kastes.
<i>Hobli</i>	niveau dat volgt op het dorpsniveau, bestaat gemiddeld uit een 50-tal dorpen.
<i>Jati</i>	elke kaste (eveneens de Dalit gemeenschap) is volgens beroep onderverdeeld in subkastes of <i>jati</i> 's.
<i>Kshatriya</i>	de tweede kaste in het kastensysteem; traditioneel zijn dit de soldaten en politici
<i>Mahabharata</i>	16-delig Hindoeïstisch epos over een grote strijd tussen twee familieclans. De <i>Bhagavad Gita</i> is een deel van dit verhaal.
<i>Panchayat</i>	raad
<i>Puja</i>	Hindoeïstisch ritueel om de goden te eren
<i>Ramayana</i>	Hindoeïstisch epos over de prins Rama die zijn ontvoerde vrouw Sita bevrijdt uit de handen van de lokale koning Ravana.
<i>Shudra</i>	de laagste kaste in het kastensysteem (hierna volgen de Dalits); de arbeiders en landbouwers
<i>Taluk</i>	het derde niveau, na het <i>hobli</i> - en dorpsniveau, bestaat gemiddeld uit 10-tal <i>hobli</i> 's
<i>Tilak</i>	het teken dat vooral Hindoes dragen op het voorhoofd, als teken van voorspoed. De <i>tilak</i> wordt aangebracht na de <i>puja</i> .
<i>Varna vyavastha</i>	kastensysteem (Sanskriet)
<i>Vaishya</i>	de derde kaste in het kastensysteem; traditioneel de handelaars

BIBLIOGRAFIE

Geraadpleegde Literatuur:

AGARWAL, B. (2002) *“Are we not peasants too? Land rights and women’s claims in India”* SEEDS, New Delhi

AMBEDKAR, B.R. (1943) *“Mr. Gandhi and the emancipation of the Untouchables”*, Kaushalya Prakashan, Aurangabad

AMBEDKAR, B.R. (1917) *“Castes in India- Their Mechanism, Genesis and Development”*, Kaushalya Prakashan, Aurangabad

AMBEDKAR, B.R. (1989) *“Writings and Speeches”*, *Essays on Untouchables and Untouchability*, Vol. 5, Education Department Government of Maharashtra, Bombay

AMBEDKAR, B.R. (1987) *“Writing and Speeches”*, *Riddles in Hinduism* (unpublished writings), Vol. 4, Education Department Government of Maharashtra, Bombay

CHARSLEY, S.R. en KARANTH, G.K. (1998) *“Challenging Untouchability, Dalit initiative and Experience from Karnataka”*, *Cultural Subordination and the Dalit Challenge*, Vol.1, Sage Publications, New Delhi

CHATTERJEE, Partha (2004) *“Politics of the governed: reflections on popular politics in most of the world”*, Columbia University Press

CHENTHARASSERY, T.H.P. (2000) *“Ambedkar on Indian History”*, Rawat Publications, New Delhi

DANGLE, A. (1992) *“No Entry for the New Sun. Translations from Modern Dalit Poetry”*, Orient Longman Limited, Bombay

FORAN, J. (2003) *“The Future of Revolutions. Rethinking Radical Change in the Age of Globalization”*, Zed Books, New York

FULLER, C.J. (2004) *“Caste Today”*, SOAS Studies on South Asia- Understandings and Perspectives, Oxford India Backpapers

GAIKWAD, S. (2005) *“Dr. Babasaheb Ambedkar”* Dipti Naval, Dombivli

GOODALL, D. (1996) *“Hindu Scriptures”*, Phoenix, London

HARDY, D. (2004) *“People’s strategies for change. An appraisal of the Dalit-struggle for dignity and rights”*, Ambedkar Resource Centre, REDS (Rural Education for Development Society), Tumkur

HASLAM, D. (1999) *“Caste Out! The Liberation Struggle of the Dalits in India”*, Inter-Church House, London

HUMAN RIGHTS WATCH (2001) *“Broken People. Caste Violence Against India’s ‘Untouchables’”*, Books for Change, Bangalore

JHUNJHUNWALA, B. (2001) *“Varna Vyavastha, Governance through Caste System”* Rawat Publications, New Delhi

NATIONAL CAMPAIGN ON DALIT HUMAN RIGHTS (2000) *“Dalit Human Rights Violations. Atrocities against Dalits in India”* Vol. 1, Case Papers: Summary Jury’s Interim Observations and Recommendations, Jayshree P.M., Ahmedabad

KOTHARI, C.R. (1991) *“Research Methodology, Methods and Techniques”*, Wiley Eastern Limited, New Delhi

LAL, A.K. (1997) *“Dalit in Action”*, Concept Publishing Company, New Delhi

MC GREGOR, R.S. (1999) *“The Oxford Hindi- English Dictionary”*, Oxford University Press

MACWAN, M. en NARULA, S. (2001) *“‘Untouchability’: the Economic Exclusion of Dalits in India”*, International Council on Human Rights Policy, Geneva

NAIR, R. (1999) *“Discrimination, The Indian Dimension, in Protection of Human Rights- A Critique”* Indian Social Institute, New Delhi

OMVEDT, G. (1994) *“Dalits and the Democratic Revolution. Dr. Ambedkar and the Dalit Movement in Colonial India”*, Sage Publications, New Delhi

PAL, R.M. (1999) *“Protection of Human Rights- A Critique (With Special Reference to SCs/STs, the Girl Child/ Women belonging to SCs/STs, Marginalised Section and the Minorities)”*, Indian Social Institute, New Delhi

PEOPLE’S WATCH TAMIL NADU, DHRM PROJECT (2004) *“Dalit Human Rights Monitoring. National Capacity Building for DHRM 2003-2004”*, People’s Watch, Madurai

RAJ, M.C. (1998) *“From Periphery to Centre, Analysis of the Paradigm of Globalization- Casteism- Dalitism”* Ambedkar Resource Centre, REDS (Rural Education for Development Society), Tumkur

RAJ, M.C. (1999) *“From the year 2000... Ambedkar Era”* Ambedkar Yuga Samithi, Tumkur

RAJ, M.C. (2001) “*Strategies, Practices, Context of Casteism- Paper presented at the World Social Forum*”, Ambedkar Resource Centre, REDS (Rural Education for Development Society), Tumkur

RAJ, M.C. (2001) “*Dalitology, The Book of The Dalit People*”, Ambedkar Resource Centre, REDS (Rural Education for Development Society), Tumkur

RAJ, M.C. (2006) “*Dalithink, an adventure into Dalit Philosophy*” Ambedkar Resource Centre, REDS (Rural Education for Development Society), Tumkur

RAJ, M.C. (geen uitgavejaar vermeld), “*Participatory Training Methodology. A Process and Content for Empowerment*”, Dialogue Group, Madras

SHAH, G. (2001) “*Dalit Identity and Politics. Cultural Subordination and the Dalit Challenge*”, Vol. 2, Sage Publications, New Delhi

SMITH, P. J., (2005) “*The Changing Horizons of Politics in a Network Society- the Dalit Case*”, Political Science, Athabasca Science, Alberta

VASANT, Moon (2001) “*Growing up Untouchable in India, A Dalit Autobiography*”, Rowan & Littlefield Publishers, Inc.

TARDE, G. (1962) “*The Laws of Imitation*”, vertaald door E.C. Parsons, MA Peter Smith, Gloucester

THORAT S., UMAKANT (2004) “*Caste, Race and Discrimination: Discourses in International Context*”, Rawat Publications, New Delhi

ZELLIOT, E. (2001) “*From Untouchable to Dalit: Essays on Ambedkar Movement*”, Manohar Publishers and Distributors, New Delhi

Geraadpleegde internetbronnen:

Human Rights Watch	www.hrw.org
MO* magazine	www.mo.be
Gandhi website	www.mkgandhi.org
Ambedkar website	www.ambedkar.org
Inter Press Seervice	www.ipsnews.net
People's Democracy	www.pd.cpim.org
Europees Parlement	www.europarl.europa.eu

Geraadpleegde Kranten :

De Standaard, 15/03/'07

The Deccan Herald, 23/03/'07

The Hindu, 16/03/'07

Geraadpleegde Tijdschriften :

MO* magazine, n° 38, november 2006

Outlook, 10/09/'01

Unbroken People, Vol. 2, n° 8, januari 2007

BIJLAGE:
Selectie gedichten¹⁵⁷

Ashok Chakravarti
Harvest

The harvest of manslaughter is ceaselessly obtained here.
Seasons change only in accordance with the wind's direction.
From east to west, north to south
harvesting never ends, round the year,
for vultures.
Their slimy insistence on confining words into lines
with literal exactitude,
Their fondling of rainbow corpses of words
smeared with the rogue of dying sunsets –
Let them fool around and flirt,
declaim insane eccentricities,
beat their breasts, conspire intrigues of unrest.
We will turn the tables on them!
Vertaald door Charudatta Bhagwat

Suresh Kadam
To Dear Aana

The sunset does not bury our sorrows,
nor does sunrise bring new hopes.
Everything continues, relentlessly.
Society, bound by her rituals of ages,
chews up chunks of human flesh
in blind fury:
the horse she rides
bleeds and foams at the mouth:
she holds the reins
of an ancient system;
her predator's ears
listen for the twittering of birds;
in the orthodoxy of her world
passion and intensity are ridiculed.
Therefore, dear Aana,
you ought not to have cherished expectations
of a lingering kiss in the long night.

Vertaald door Vilan Sarang

---

¹⁵⁷ DANGLE, A. (1992) "No Entry for the New Sun. Translations from Modern Dalit Poetry", Orient Longman Limited, Bombay

Bapurao Jagtap
This Country is Broken

This country is broken into a thousand pieces;
its cities, its religion, its castes,
its people, and even the minds of the people
- all are broken, fragmented.
In this country, each day burns
scorching each moment of our lives.
We bear it all, and stand solid as hills
in this our life
that we do not accept.
Brother, our screams are only an attempt
to write the chronicle of this country
- this naked country
with its heartless religion.
The people here rejoice in their black laws
and deny that we were ever born.
Let us go to some country, brother,
Where, while you live, you will have
a roof above your head,
and where, when you die, there will at least be
a cemetery to receive you.

Vertaald door Vilas Sarang

Meena Gajabhiye
Light Melted in Darkness

Day slants, narrows down
And then I melt
in the empty space of darkness.
Though I am severed in two
no one cares.
Their leafless bough
never blossoms!
Although they strike root
seeped in my blood
I am entangled in python-coils
for ages.
Their venomous hiss
turns my day into night.
And when I reach out for a sunray
it recedes far away
like the end of a dream
when the eyelid is opened.

Vertaald door Charudatta Bhagwat

Bhau Panchbhai
How?

How do we taste milk in this town
where trees are planted of venom?
Enemies invite nothing but enmity
How can we share a drink of friendship?
How can I know this town as my own
where workmen are slaughtered daily?
How do I burn to light the path
at this turn
where hutments are set on fire?
They all partake of fruits of faithlessness
How am I to join such company?
Change your cradle if you would
How do I twist the shape of a newborn babe?
I see the clash of prisoners
Trained in schools of warfare
They die, how am I to survive here?

Vertaald Charudatta Bhagwat

F.M. Shinde
Habit

Once you're used to it
you never afterwards
feel anything;
your blood nevermore
congeals
nor flows
for wet mud has been slapped
over all your bones.
Once you're used to it
even the sorrow
that visits you
sometimes, in dreams,
melts away, embarrassed.
Habit isn't used to breaking out
in feelings.

Vertaald door Priya Adarkar

Sharankumar Limbale
White Paper

I do not ask
for the sun and moon your sky
your farm, your land,
your high houses or your mansions
I do not ask for gods or rituals,
castes or sects
Or even for your mother, sisters, daughters
I ask for
my rights as a man.
Each breath from my lungs
sets off a violent trembling
in your texts and traditions
your hells and heavens
fearing pollution.
Your arms leapt together
To bring to ruin our dwelling places.
You'll beat me, break me,
loot and burn my habitation
But my friends!
How will you tear down my words
planted like a sun in the east?
My rights: contagious caste riots
festering city by city, village by village,
man by man
For that's what my rights are –
Sealed off, outcast, road-blocked, exiled.
I want my rights, give me my rights.
Will you deny this incendiary state of things?
I'll uproot the scriptures like railway tracks.
Burn like a city bus your lawless laws
My friends!
My rights are rising like the sun.
Will you deny this sunrise?

Vertaald door Priya Adarkar

Narendra Patil
Exhalation

‘Merely an exhalation’
Circumstances
have slapped down a suit
on the burning thoughts
in my mind!
They’ve put all burning minds
In custody.
Incarcerated
all gardens of dreams.
But how long can this bird
remain in this dungeon
whose very walls tremble
with his every exhalation?

Vertaald door Shanta Gokhale

Vilas Rashinkar
No Entry for the New Sun

With determination they set
the stamp of approval
on their own garrulous tongue
so it becomes easy
to collect a hundred tongues
and spit on the sun.
They prop up crumbled bastions
in ten places
with the twigs of history.
They unwrap the scriptures
from their protective covers
and insist –
‘These are commandments
engraved on stone.’
From pitch-back tunnels
they gather ashes
floating on jet-black water
and reconstruct the skeletons
of their ancestors,
singing hymns
of their thoughts
worn to shreds.
There is no entry here
for the new sun.
This is the empire
of ancestor-worship,
of blackened castoffs,
of darkness.

Vertaald door Priya Adarkar

